

Jó Pajtás

2017. IV. 6.

71. évf., 11. szám

**A gitár mögött
Bede Barbara
Bácsfeketehegyről**

Fotó: Lakatos János

OLVASD EL TE IS!

A kis herceg

TUD-TECH

Hogy nézne ki a wifi-jel, ha látható lenne?

NAGYBETŰS SZERELEM

Iskolanap az óbecsei Petőfiben

KOVÁCS ANITA HÁROMÉVES KORÁTÓL A JÉGEN

Műkorcsolya-csoda Szabadkáról

BEMUTATKOZTUNK

Muzslyán járt a Jó Pajtás és a Mézeskalács

Hallai Zoltán igazgató meghívására és Kovács Jolánka könyvtáros szervezésében március 29-én a muzslyai Szervó Mihály iskolában jártunk, nagy-nagy örömeinkre. Nem titkoljuk, hogy lapjaink népszerűsítése érdekében kerekedtünk föl, hogy közvetlenül találkozzva olvasóinkkal elmondhassuk: nemcsak nekik, hanem értük is készül a Mézeskalács és a Jó Pajtás. Értük, mert lapjainkat forgatva, olvasgatva ismereteiket, szokásukat bővítik, tájékozottabbak lesznek, ráadásul szórakoznak is. Használják hát egészséggel!

Először az alsósokkal találkoztunk, akiknek Botza Gyarmati Krisztina szerkesztő mesélt a lapkészítésről, majd Jódal Rózsa író olvasott fel saját művéből. Ezt követően a felsősökkel is találkoztunk, akiket Nagy Magdolna szerkesztő köszöntött, és akiknek beszélt a lapkészítés csínjáról-bínjáról, majd Jódal Rózsa írói gyermeke, a legendás Hadaró Jutka alakját idézte fel. Buzás Mihály műszaki szerkesztőnk a vizek világába vezette az érdeklődőket. A két műsorból kivették részüket a helybeli diákok is: Pálfi Laura, Svarc Katarina, Márki Vivien, Monic Lída tanítónő közreműködésével, továbbá Rontó Kata, Süveg Emma, Ozvald Szilvia és a Kisbanda citerazenekar Lele József irányításával.

Jódal Rózsa

Mindkét műsort alkalmi nyereseményjétekkel zártuk, könyveket sorsoltunk ki a diákok között.

Jövő heti számunkban képes beszámolóval közlünk az eseményről

Fotó: Buzás Mihály

Szalma Árpád

Pálfi Laura

József Attila

Harmatocska

Guggolva ringadoz
a málnató, meleg
karján buggyos, zsíros
papiros szendereg.
Lágy a táj, gyöngy az est;
tömött, fonott falomb.
Hegyek párája rezg
a halmokon s dalom.
Hát dolgoztam híven,
zümögve, mint a rét.
Milyen könnyű a menny!
A műhely már sötét.
Fáradt meg együgyű,
vagy tán csak jó vagyok
s reszketek, mint a fű
és mint a csillagok

Lány a gitár mögött

Címoldalunkon

a sokoldalú Bede Barbara

Bede Noémi zongorajátéka, Bede Anett szavalata vagy gitárjátéka, akárcsak a fiatalabb Bede Barbara gitármuzsikája – Bácsfeketehegyről érkezik. És ezzel még nem is említettük a zenekedvelő Bede család minden zenésztagját!

Mai címoldalunkon Barbarát láthatjátok, amint egy hideg, kora tavaszi estén gitárjátékával elragadtatta, valamelyest meg is melegítette a Magyar Szó élőújságának közönségét. Meglehetősen kevesen gitároznak Vajdaságban, ám ez Bácsfeketehegyen, Kishegyesen nem jellemző. Barbarához hasonlóan sokan veszik kézbe a hosszú nyakú, húros hangszert, ám kevesen tudják oly élvezetesen megszólaltatni, mint ő.

Műkorcsolyázó-csoda Szabadkáról

Szélmalomharcnak tűnik, mégis szép eredményeket jegyez a szabadkai Kovács Anita egy felénk ritkán űzött sportágban

Egy szabadkai kislány kitaró munkájának köszönhetően szép eredményeket jegyez műkorcsolyában. Ez nem is lenne furcsa, ha lennének feltételek az edzésre, ha lenne támogatás, megértés és pénz. De sajnos nincs. **Kovács Anita** így csaknem szélmalomharcot folytat, legalábbis édesanyjával erre a következőre jutottunk.

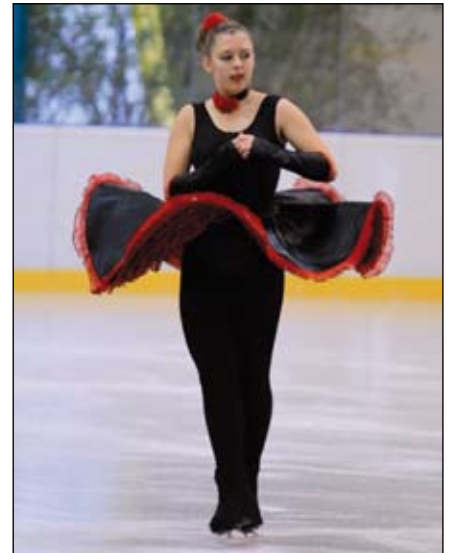
De, hogyan is kezdte Anita, az Október 10. iskola hetedikese, kitűnő tanulója, és mit ért el idáig ebben a szép sportágban, melyről sokan még a szabadkaiak közül sem tudják, hogy létezik a városban?

Anita három és fél évesen állt először jégre, akkor még a korisuli tagjaként a 2007/2008-as idényben. Itt töltött még egy évet, majd tagja lett a Szabadkai Spartacus Korcsolyaklubnak. Első műkorcsolya versenye 2010 márciusában, Újvidéken volt. Ezt követően mintegy 34 versenyen vett részt, hazai és külföldi versenyeken. Nemzetközi megmérettetéseken, mint például a belgrádi Skate Helena, vagy a miskolci Avaz Kupa, a szegedi Napfény Kupa, a budapesti Sportland Trophy. Hazai versenyeken is remekelt, így a szülővárosában megrendezett Melody On Ice-on, az újvidéki Novi Sad na ledu versenyen, vagy a város Nyílt Bajnokságán. A legsikeresebb szereplése 2013-ban volt, amikor Anita Újvidéken megszerezte az első érmét: bronzérmét szerzett a kadettek B-kategóriás csoportjában, majd ugyanebben az évben Szabadkán az A-kategóriás kadettek között ugyancsak bronzérmes lett. Két évvel később Újvidék Nyílt Bajnokságán ismét a harmadik hely lett az övé, a 2016/17-es szezonban pedig Szabadkán, a Melody On Ice Vajdasági Kupán megszerezte élete első aranyérmét. Ezt követte a Napfény Kupa Szegeden, ahol idén január 28-án ismét

1. helyezést ért el saját csoportjában, majd a szép eredményeket az Újvidéken megrendezett idényzáró bajnokságokon országos bronz- és vajdasági aranyéremmel koronázta.

Ezek az eredmények talán még szebbek, ha tudjuk, hogy Szabadkán sajnos nem adtak a feltételek erre a sportra, csak 3 hónapig van a Kisstadionban jég. A korcsolyázók csak akkor tudnak minőségiesen edzeni, ha nem esik az eső vagy a hó, ha nem fúj nagyon a szél és ha nincs napsütés. Folytathatnánk a sort: akkor, amikor pluszban van a hőmérő higanyszála, mert csak akkor van elfogadható állapotban a jégfelület...

Persze azt is hozzá kell tenni, hogy nem olcsó sport a műkorcsolya: egy versenyzésre alkalmas

Tudni kell a szoknyát megfodrozni!

műkorcsolyacipő ára 300-400 eurónál kezdődik, a kűrruha 70 eurónál, a versenyekre a benevezési díj 4000 dinár, ehhez párosul az útiköltség, vagy az edző munkadíja, már ha van hol edzeni.

Anita mindezek ellenére kitaró és szereti ezt a sportot. Sőt, tagja egy balett- és táncklubnak, amivel kiegészíti a korcsolyázását, az iskolában pedig atlétikával foglalkozik. Célja, hogy ameddig csak lehet, versenyezzen, utána viszont edzőként szeretne jégközelben maradni. Ha igazán nagy lesz, talán pszichológiát fog tanulni. Azt vallja, hogy azért jut ideje mindenre. Igaz, ehhez reggel 5-kor kell kelni, és nem ritkán 22 óráig nincs megállás.

Hajrá, Anita!

N-a

Anita Szegeden is sikeresen szerepelt

Jeles matematikusaink Bátaszéken

Amagyarországi Tolna megyei Bátaszéken március 23-án és 24-én tartották meg a Bátaszéki Matematikaverseny országos döntőjét. A versenyt Károlyi Károly, a hétezer lakosú bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola és Zeneiskola matematikatanára álmodta meg 1989-ben, és kollektívája azóta is szervezi a most már országos jelentőségűvé fejlődött matematikaversenyt.

Az idén a vajdasági csapat tizenkettedik alkalommal kapcsolódott be a megmérettetésbe. A vajdasági elődöntőről a 40 meghívott tanuló közül négy felsős diák utazhatott Bátaszékre.

Eredmények:

Erdélyi Nimród, V. osztályos tanuló – 24. hely, felkészítő tanár: Péics Hajnalka, Petőfi Sándor Általános Iskola, Királyhalom,

Kömüves Emese, VI. osztályos tanuló – 17. hely, felkészítő tanár: Vörös Flóra, Miroslav Antić Általános Iskola, Palics,

Kovács Alex, VII. osztályos tanuló – 19. hely, felkészítő tanár: Kovács Zoltán, Petőfi Brigád Általános Iskola, Kúla,

Tóth Tamás, VIII. osztályos tanuló – 17. hely, felkészítő tanár: Tóth Gabriella és Leonov Vörös Adrianna, Hunyadi János Általános Iskola, Csantavér.

Minden diák ajándécsomagot kapott. Az Újvidéki Módszertani Központot az idén **Tóth Gabriella** (Csantavér) matematikatanárnő képviselte Bátaszéken.

Tapiska Szilvia

PORTRÉ

Az olvasás szerelmese

Vass Rebeka a zentai Stevan Sremac Általános Iskola November 11. munkagyűségének hatodik osztályos tanulója. Egy olvasásnépszerűsítő programon a Városi Könyvtár munkatársai hívták fel a figyelmemet a kislányra, mondván, napi rendszerességgel megfordul az intézményben, és a gyermekrésztvevőként lassan az összes könyvet elolvasta már. Kaptunk is a lehetőségen, és megbeszéltünk vele egy találkát, hogy meséljen nekünk kedvenc időtöltéséről, mely sokkal több ennél: igazi szenvedély. És persze példaértékű.

– Miket olvasol legszívesebben? Vannak kedvenc szerzőid?

– Sok kedvenc író van. Mint a legtöbb lány, szeretem Stephenie Meyer könyveit, Marni Bates is, vagy a LOL-sorozatot... A misztikus témájú regényeket kedvelem a legjobban, az izgalmas nyomozásokat. Nemere István regényeit is, amelyekben időutazásokat tesznek a szereplők. De Arany és Petőfi verseit is nagyon szeretem.

– Olvasol újságot is?

– Igen, a Jó Pajtást járatom az iskolában, nagyon érdekesnek találom elejétől a végéig.

– Hogyan indult nálad az olvasás szeretete?

– Nagyon korán elkezdődött, még iskolás korom előtt. Egyszer a nővérem felolvastott egy mesét, és egyből elkezdtem érdeklődni az írott történetek iránt. Magam sem tudom, hogyan, a család sem emlékszik rá, de egyszer csak megtanultam olvasni. Anyukám szerint valahogy ellestem a dolgot. Otthon is elég sok könyvünk van. Ahogy iskolába kezdtem járni, felfedeztem az ottani könyvtárt és a tinédzserkorúaknak szóló irodalmat. Ami ott megtalálható, azt mind elolvastam. Idén lesz két éve, hogy a városi könyvtárba is beiratkoztam. Itt még mindig találok könyveket, amiket még nem olvastam.

– Milyen gyakran jársz ide?

– Régebben mindennap jöttem, mostanában, mivel sok a tanulnivaló, hetente kétszer-háromszor nézek be. Beolvasgatok a kötetekbe, aztán kiválasztok ötöt-hatot, amit hazaviszek. Nyáron viszont egy nap alatt is elolvasok ennyit.

– Mit jelent számodra az olvasás elsősorban?

– Azt szeretem benne, hogy magam tudom elképzelni, hogyan néznek ki az emberek, a tájak, mindez a fantáziámra bíz, nem úgy, mint a filmek esetében. Nálunk otthon nincs is tévé, se számítógép. Az egész család nagy könyvbarát.

– Gondoltál már rá, hogy az írással is megpróbálkozz?

– Az iskolai fogalmazásokra szinte mindig ötöt kapok, de magánszorgalomból is elkezdtem írogatni, van egy füzetem, amiben már tíz oldalt megtöltöttem, ami egy regény eleje...

– És miről fog szólni?

– Három gyerek a pusztában keresi az apját, amikor találkoznak egy vendégszerető nénivel, akinél megszállnak. Eddig jutottam elgyelőre, a többi majd menet közben kitalálom.

– Mi szeretnél lenni felnőtt korodban?

– Teljes bizonyossággal tudom, hogy gyerekorvos, mert szeretnék majd gyerekeket megmenteni. Emiatt rá is startoltam a matematikára és biológiára.

– Látsz összefüggést az olvasás, írás szeretete és az egészségügy között?

– Igen. Például Robin Cook is nagyszerű sebéssz volt, most pedig híres író... Apukám szereti a regényeit, s amikor kikölcsönzöm őket számára, előtte elolvasom a hátsó borítóról a szöveget, hogy tudjam, érdekelni fogja-e.

Rebeka az olvasás mellett szívesen varr babaruhát, és rajzolni is szeret. A kortársainál viszont

Rebeka a kedvenc regénysorozatának egyik példányában lapozgat

azt figyelte meg, leginkább az internet érdekli őket. Az osztálytársai sokszor kikapják a kezéből a könyvet és becsapják, mert „idegesíti” őket. Pedig szívesen olvas ott is, amikor nincs más feladata, azt mondja, ezzel a csendes, ám kellemes tevékenységgel nem zavarja az órát. Örülne, ha manapság sokkal többen olvasnának, mivel nélkül az emberek fantáziája el fog sorvadni. A barátaival sem tud az olvasásról beszélgetni. Az anyukájával viszont gyakran szokott, talán ő az egyetlen a családban, aki még nála is többet olvas. Rebi a felnőtteknek szóló irodalom felé is kacsingat már, mivel úgy érzi, a gyerekkönyvek szerzői gyakran lebecsülik olvasóikat. Aztán ha végigolvasta az összes kötetet a könyvtárban? Akkor sem esik kétségbe, azt mondja, akkor kezdi majd az elejétől. Hiszen az igazán jó könyvek nem csak első alkalommal izgalmasak!

Szögi Csaba

Olvasd el Te is!

A kis herceg

Ezt a kisregényt Antóine de Saint-Exupery írta. A könyvét Léon Werth-nek ajánlotta, aki a legjobb barátja volt.

Egy pilóta kényszerleszállást végzett a Szaharában, mert elromlott a repülőgépe. Gyorsan meg kellett javítania, mert csak egy hétre elegendő ivóvíze volt. Itt találkozott a kis herceggel, aki mindennap mesélt neki az utazásáról, a bolygójáról és az útra keléséről. A B-612-es kisbolygón élt. Innen indult és hat bolygón járt a Föld előtt és mindenhol a barátságot kereste. Az első bolygón a király élt, aki marasztalta a kis herceget, de ő továbbment egy másik bolygóra, ahol a hiú lakott. A harmadik bolygón az iszákos élt, aki azért ivott, hogy felejtessen. A negyedik bolygón az üzletember volt, aki egész nap a csillagokat számlálta. A legkisebb bolygó az ötödik volt. Itt csak egy lámpa és a lámpagyújtató volt. A következő bolygón a geográfus élt. A hetedik bolygó a Föld volt. Itt a kis herceg elindult, hogy barátokat keressen. Találkozott egy rókával, akit megszelídített, nemsokára egy váltóór és egy kereskedő került az útjába.

A nyolcadik napon elfogyott a pilóta ivóvíze. Elindultak a kis herceg felé, hogy elmentek a kis herceg felé. Találtak egy falusi kutat csigával, vödörrel és kötéllel. Ittak és beszélgettek. A kis herceg hazatért a rózsájához, mert felelős volt érte. Egy villámlás látszott a bokájánál és a homokba dőlt, mire a nap felkelt, a teste már nem volt ott.

Nekem ebben a törtében a kis herceg rókával kötött barátsága tetszett legjobban.

Német Dominik, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nagybetűs szerelem

Iskolanap az óbecsei Petőfiben

„Nézz utána, hogy minden napból, a legközségesebb, sivár hétköznapokból is ünnepet csinálj, ha pillanatokra is! Egy jóindulatú szóval. Méltányos cselekedettel. Udvarias mozdulattal.

Nem kell sok az emberi ünnephez. Minden napba belecsempészhetsz valamilyen varázsos elemet. Megajándékozhatod magad egy könyv igazságának negyedórás élményével, valamilyen homályos fogalom megismerésének kielégülésével, környezeted vizsgálatásával, vagy felderítésével. Az élet gazdagabb lesz, ünnepibb és emberibb, ha megtöltöd a hétköznapok néhány percét a rendkívülivel, az emberivel, a jóindulatúval és az udvariassal: tehát az ünnepel.”

(Márai Sándor)

Az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola naptárában március 27-e piros betűs ünnep: iskolanap. Ez alkalommal a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör színháztermében ünnepeltek március 24-én. A szépen földíszített színpad, az aranybetűs feliratok: Szerelem, Love, Liebe, Ljubav... a szerelmet idézték.

Mint mindig, most is elsőként az iskola énekkara lépett színpadra, és **Kollár Boglárka** zene tanárnő vezetésével elénekelték az iskola himnuszát:

Ünnepeljük iskolánknak napját,
Ünnepeljük ezt a szép napot,
Petőfi Sándor emléke lobogjon,

ki a harcban példát mutatott.
Hogyha egyszer elmegyünk majd innen,
Jön helyettünk ezer kisdíák,
De szívünkben élni fog az emlék,
Petőfi Sándor, a mi iskolánk...

A lányok mézesszívekkel fogadták az érkezőket

Ünnepeljük iskolánknak napját!

A negyedikesek

A kétnyelvű műsorban Sára és Teodor, a két bemondó köszöntötte a vendégeket, szülőket, tanárokat, tanítókat, nyugdíjasokat.

– Ha szárny nélkül születél, ne akadályozd semmivel, hogy kinőj. Kelj fel korán, dolgozz keményen. Nem fog megártani: a fejed dolgozik, a tested tevékeny, s közben szíved szeressen... hallottuk a Coco Chanel-idézetet a bemondóktól.

Ezt követően **Balog Virág Zsolt**, az iskola igazgatója szólt a közönséghez, jelezve, hogy a nap mottója a szerelem. Szólt a különféle tevékenységekről, a 62 éves iskola szépítéséről, s az új tornaterem befejezéséről...

Az alsósok ritmikai táncával megkezdődött a műsor. A negyedikesek Wolf Kati Szerelem, miért múlsz, az elsősök pedig Zorán Kócos kis ördögök voltunk című dalára táncoltak. Ők **Tufegdzic Mónika**, **Csernyák Szilvia** és **Vastag Géber Judit** tanítványai. Jelenteket is láthattunk, amelyeket **Banko Ibolyka** és **Palotás Alekszandra** tanító néni diákjai adták elő. Ezután a közelmúltban díjazott szavallók következtek, akik a tolerancia napja alkalmából rendezett szavallóversenyen szerb

nyelven szavaltak. **Szabó Beatrix** és **Bezég Réka** Desanka Maksimović és Miroslav Antić verseit mondták.

Szavalt még a szintén díjazott **Dupák Árpád** és **Herbatényi Zalán**, ők **Kovács Kuszli Angéla** és **Szűcs Budai Engelbert** magyartanárok diákjai.

– A szeretetnek sok formája ismert: gyermeki szeretet, szülői szeretet, baráti szeretet, hazaszeretet, szívzszeret, és persze a nagybetűs szerelem, amelyet életében mindenki legalább egyszer megélt, átélt, túlélt – hallottuk a bemondóktól.

Suncica Banjanin szerb tanárnő humoros jelenete is szép színfoltja volt a műsornak. A Hófehérke és a hét törpe modern változatát adták elő szerb nyelven, főleg a magyar tagozatos diákjai. Tetszett, amikor a jelenetben megjelent a Hófehérke és a hét törpe mellett a Jancsi és Juliska szereplője, a boszorka...

Felemelő volt a befejezésképpen előadott Százszor ölelj még c. dal. És az is nagyon szép, hogy celofánba csomagolt, piros szalaggal kötött mézeskalácsszívet osztogattak a petőfisi lányok a színházterem bejáratánál. Az én íróasztalomon is áll egy.

Koncz Erzsébet

Hófehérke és a hét törpe

A boszorkra és Juliska

Acserkészcsapatommal az idén is részt vehettünk a már tizenharmadik alkalommal megrendezett szegedi Árvízi Emléknapon.

Egy kisebb tekegolyóval a gyomromban utaztam, mert az útlevelem eléggé a végét járja. Hál' Istennek, a határon minden simán ment, és én is élvezhettem a programokat. Mint köztudott, ez az esemény a Dóm téren zajlik. Az érkezést követően első dolgunk a regisztráció és a pótlók átvétele volt, majd a megnyitó következett. Ezután mindenki kedvére járkalhatott a téren. Volt lehetőség élcsoocsózni. Sok fiú kapott az alkalmon és kovácsolni ment. A nemezelősátor is nagy látogatottságnak örvendett, voltak, akik pom-pomot készítettek. A nagy betyárok ostort is csattogtathattak. Voltak, akik a klasszikus magyar íjászatnál maradtak. A Teddy Maci kórház és az elsősegély-oktatás is nagy sikert aratott. Ha már

A memóriánk jónak bizonyult

Cserkészek Szegeden

kézműveskedés, akkor az agyagozás is elmaradhatatlan programnak bizonyult. Én belevágtam egy könyvjelző készítésébe, több-kevesebb sikerrel. Cserkészek vagyunk, így a faragás is helyet kapott az egyik sátorban. A lányok nagy örömmel hajfonásra és arcfestésre is volt lehetőségünk. Mint tavaly, az idén is az egyik legsikeresebb sátor a kitűzőkészítőké volt. Sokak kezén bőr karkötő volt felfedezhető. Kémikusaink sem szorultak háttérbe, hiszen a Látványos tudomány nevű sátorban kísérleteket tekinthettek meg. Az idén először neveztünk be a városi játékokra. Ez Szeged egy részét ölelte fel. Nagyon izgalmasnak találtam a feladatokat. Személyes kedvencem egy olyan állomás volt, amelyen különböző sakkbábuk helyét

kellett megjegyezni egy sakktáblán. Mondanom sem kell, hogy a memóriánk jónak bizonyult. Az x-ox nevű játékban is jól teljesítettünk. Mire végeztünk mindezzel, jöhetett az ebéd. Előtte viszont egy csoportképet készítettünk mi, vajdasági résztvevők. Már hagyománnyá vált, hogy virsli az ebéd. Ezúttal sem volt másképp. Egy kisebb ebéd utáni szünetet követően kezdődött a délutáni tömegjáték. A keretmeséje Harry Potter története volt. Forgószínpadon vehettünk részt. Volt, ahol énektudásunkat, gondolkodásunkat, a kiűtőcske-vagy a foci-tehetségünket villogtathattuk meg. Mire mind a kilenc állomáson végigértünk, kellően felkészültünk a nagy gonosszal való leszámolásra. Nem is végződhetett volna a délután másképp, mint egy hatalmas győzelemmel. Mindezek után egy ökumenikus ima következett a Dómban. Ezt követően hazafelé vettük az irányt.

A visszaúttól már nem tartottam. Néhány programról emiatt lemaradtunk, például a vacsoráról, a táborúgygyűjtásról és az éjszakai játékokról is. Bízom benne, hogy legközelebb ezeken is részt vehetünk. Remek volt az idén is az Árvízi Emléknep, mindig tudnak valami újat nyújtani nekünk a rendezők. Kíváncsian várom a következő emléknepok programjait.

Anitics Szuzanna,

16. sz. Szilágyi Erzsébet cs.cs., Csantavér

Mit látok az ablakomból?

Aszabadkai J. J. Zmaj iskola harmadikosai szép eredményt értek el a Lengyel fővárosban, Varsóban meghirdetett nemzetközi rajzpályázaton. „Az ablakomból” témára kellett rajzolni. **Erdélyi Pataki Lára** 1. díjas, **Varga Péter**, **Szabó Alex**, **Szakáll Hargita** és **Ivankov Lilla** 2. dí-

jas, **Kujundzity Tifani**, **Ubori Petra** és **Kovács Bojan** 3. díjas lett, **Nagy Zalán Bence** pedig különdíjat kapott. A díjazott harmadikosokat Horvát Tímea alpolgármester fogadta a szabadkai városházán. Személyesen adta át nekik az oklevelet, a könyvjelzőket és a szobrocskákat.

Miért szeretem Újvidéket?

Örülök, hogy ebben a színes városban élek. Tele van kedves arcokkal. Szegeden születtem, majd Újvidékre kerültem, büszke vagyok rá. Szüleim, nagyszüleim is újvidéki lakosok, régóta ismerik Újvidéket, így minden gyönyörű helyre elvittek. Minden egyes kis utcához köt egy édes kis emlék. Szeretem Újvidék központját, a gyönyörű Mária neve templomot, mely színekben pompázik és gyönyörű külsővel ékeskedik. Ünnepekre a városháza mindig fényfűzérektől ragyog. A Duna park csendes, titokzatos padjairól kellemes csodálni a természet mozzanatait. A Szivárvány hidat se felejtsem el, minden este szivárványszínekben mutatja magát. Újvidék mellett folyik a kék Duna. Én a város csendesebb, nyugodtabb részén élek, ennek neve: Telep. Szeretem lakhelyem, mert ahogy a közmondás is mondja: Mindenhol jó, de a legjobb otthon! Itt helyezkedik el általános iskolám is, melynek tanulója vagyok nyolc éve, így számomra sajnos már csak „az utolsó 100 méter” maradt vidám iskolámban. Gyönyörű, régi iskolák vannak Újvidéken, ahol folytathatom tanulmányaimat. Két gyönyörű zeneiskolával büszkélkedhet a város.

Szeretem Újvidéket, mert akárhova megyek, mindig hazavárnak a szeretett arcok. Újvidék minden utcája tele van rejtéllyel, és minden egyes nap jobban és jobban a szívemhez nő.

Fodor Izabella, 8. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Törióra

Becsöngettek. Törióra következett. Felelés! A diákok rémálma, főleg azután, hogy nagyjából senki sem készült. De hogy is tanult volna, amikor a hétvégén a Pásztoréknál nagy buli volt. Arra kellett igazán készülni: frizura, smink, ruha stb. Azután vasárnap persze el kellett a történeteket beszélni. Volt mit! Na, de kanyarodjunk vissza a tanulók rémálmához. A törtitanárnő egy meglehetősen szigorú asszony. Tudtuk, hogy a felelést nem ússzuk meg, de azért mindenki reménykedett. Az egyedüli nyugodt személy Klárka volt, aki mindig, minden körülményre alaposan felkészül. Elégedetten várta, hogy a tanárnő megkérje, legyen olyan kedves és mesélje el, hogyan is történt a szerbiai migráció a 18. században. Míg Klári megfontoltan mesélt, addig mi próbáltunk a pad alá csúszni és eltűnni.

– Van még önkéntes? – kérdezte a tanárnő már harmadszor. Néma csend.

– Ha nincs, akkor... na, Peti, gyere ki, lássuk, mit tudsz!

Szegény Péter! Pont ő, aki sohasem tanult semmit. Jószívú, és segítőkész gyerek volt, de a tanulás nem volt az erőssége. Lassan felállt, zizsásgocseppek folytak végig az arcán. A tanárnő is látta, hogy Peti ma is csak „annyira készült”, mint általában szokott. Csoda, de a tanárnő megszánta szegényt és így szólt.

– Petikém, ismételd el, amit Klárka mondott.

Peti megkönnyebbült. Ez nem is olyan nehéz. Nagy levegőt vett és így szólt:

– A 18. században a németek, ahogy jöttek, úgy el is mentek!

Az osztályban kitört a röhögés. Még a tanárnő is elnevette magát és megkegyelmezett Petinek.

Fekete Léna, 8. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

A bújócska nem maradhatott el Interjú a nagytatámmal

Ma a nagytatámmal fogok beszélgetni arról, hogy milyen volt a gyermek-kora.

– Szia, tata! Szeretném megkérdezni tőled, hogy milyen volt a gyermekkorod. Mivel tudnád jellemezni?

– Szia, Lorika! Vidám volt a gyermekkorom, mert sokat játszottam a társaimmal, iskolába jártam, viszont nem kellett annyit tanulni, mint manapság.

– Fel tudnál-e sorolni olyan játékokat, amelyeket társaiddal játszottál? Melyik volt a legkedveltebb közülük?

– Sokat játszottunk bakugrást, különféle labdajátékokat, este pedig bújócskáltunk, de a legkedveltebb talán a kötélugrás volt.

– Kik azok a tanárok, akikre még mindig emlékszel? Milyen emlékeid vannak ezekről a személyekről?

– A néhai Deli Nándor tanító, Szénási István biológiatanár és a néhai Samu Borbála magyar szakos tanárnő. Szigorú, de mégis köztisztelőnek örvendő tanítók és tanárok voltak.

– Akkoriban sok diák volt, aki nem fejezte be az általános és középiskolát? Mi lehetett ennek az oka?

– Igen, sokan voltak, akik nem fejezték be a középiskolát, sőt volt, aki még a nyolc osztályt sem fejezte be, mert akkor még meg lehetett élni a földművelésből és az állattenyésztésből, ezért nem volt szükség arra, hogy továbbtanuljon az ember.

– Te milyen középiskolába mentél az általános után?

– Adára jártam az MSC-be három évig, géplakatos szakmára.

– Az iskola után hol helyezkedtél el?

– Fémfeldolgozó üzemben helyezkedtem el, tizenkilenc évesen pedig beálltam katonának. Hajós tengerész voltam az Adriai-tengeren, ahol másfél évet töltöttem el. Hazatérésem után egy gyárban kezdtem el dolgozni, később feleségül vettem a mamát, akivel boldog házasságban élünk.

– Köszönöm a beszélgetést, tata! Sok mindent megtudtam rólad.

– Szívesen, máskor is!

Guba Loretta, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

A Túskevár fogságában

Bütyök még hallotta Tutajos lépteinek távolodó hangját, mielőtt a képzelete elragadta volna egy középkori tömlöc rácsai mögé.

Most már a feje nem azért fáj, mert egy nagyot esett, hanem mert nemrég ütközött meg a török sereggel, és mint kapitány, ő vezette a magyar harcosokat. A fejét egy kötörmelék nagyobb darabja találta el, miközben éppen ez első török katonákat kaszabolta. A csatát sajnálatos módon elvesztették, de az ádáz törökök fogságba ejtették, bizonyára azzal a szándékkal, hogy a királyt zsarolhassák. Mert bizony nem volt ő akárci. Béla jegyese nem más volt, mint a trónörökös hercegnő, Katica. Bizony, a gyönyörű Katica. Akivel már gyerekkorukban is játszótársak voltak, és ahogy a gyerekekből felnőtt ifjak lettek, úgy lett a barátságból bimbózó szerelem.

Béla hirtelen felocsúdott a szerelem édes mámorából, és immár újra szoros börtöncellája alján találta magát. Mérgében és tehetetlenségében szinte ordítani tudott volna. Hogy engedhette meg, hogy azok az arcátlan törökök levonszolják ide a mélybe, ahová egyetlen nap sugar sem ér le. Ránézett összebilincselte kezére, és csak most jutott el a tudatáig, hogy a sok ráncigálastól az egész keze bizsereg.

Egyszer csak valami a fejére esett. Ahogy felnézett a magasba, egyszerre visszatért a jelenbe, és a rab parancsnokból újra a régi, egyszerű Bütyökké vált. A fejére újabb kődarab esett, és meghallotta Csikaszk csaholását a magasból. Felemelte fejét, és meg is látta a kiskutya buksiját a besütő nap fényében. Megfogadta magában, hogy ezt a fantáziálást se Tutajosnak, se senki másnak el nem meséli. Biztosan csak kiröhögnek...

Matolcsi Natália, 7. osztály, Id. Kovács Gyula iskola, Bácskossuthfalva

A jövő

A jövő titokzatos dolog, hiszen sohasem lehet tudni, mi lesz.

Lehet, hogy a jövőben valamikor eljön a világvége, vagy a Földünkön átveszik az uralmat a robotok. Még az is lehet, hogy űrlények jönnek a Földre és minket elpusztítanak, vagy talán fölfedezünk új bolygókat, amelyeken kialakult az élet. Netán föltalálják az emberek az időgépet és utazhatunk vele a jövőbe, a múltba. Én a jövőt úgy képzelem el, hogy mindenkinek lesz saját robotja, teleportgépe, lebegő háza... Az is bekövetkezhet, hogy robotok ellen forgunk harcolni, és hogyha a csatát elvesztenénk, akkor lehet, hogy nekünk

Félelmetes sárkány

Kovács Mária, 4. osztály, Duro Salaj iskola, Szabadka

kellene szolgáljunk a robotokat. De az is lehet, hogy valaki visszautazik egy időgéppel, megváltoztatja a múltat, és sohasem jutunk el odáig. Vagy eljön az apokalipszis, de az sem lehetetlen, hogy elfogy a táplálékunk, és mindannyian meghalunk. Előfordulhat, hogy a Napunk felrobban és a Föld is elpusztul. Annyi biztos, hogy a jövőnk mi magunk határozzuk meg.

Szóval a jövőnk lehet vidám vagy szomorú, sőt még titokzatos is, a kérdésre az idő múlásával hamarosan választ kapunk.

Husza Dániel, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A fiúk

A fiúk, hát igen... Az iskolás éveinket izgalmasabbá teszik, de meg is nehezítik.

Milyenek is a fiúk? Kezdjük a rossz tulajdonságaikkal. Az ellenkező nem képviselői általában rendetlenek, mindig széthagyják a holmijaikat. Mindent erőből akarnak megoldani, és ez sajnos a legtöbb esetben veszekedéshez vezet, ami sokszor eldurvul. Már egy apró sértő szóért ütnék. Keménynek mutatják magukat, de ha megbántják őket, hamarabb elsírják magukat, mint a lányok. Nagy a szájuk, mindent ők tudnak jobban, de a problémát legtöbbször mi, lányok oldjuk meg. A sporton és a számítógépen kívül nem sok minden érdekli őket. A fiúkhöz nem lehet szólni, mert rögtön azt hiszik, hogy szerelmesek vagyunk beléjük. Persze, ez néha igaz is. Kivétel mindig van közöttük. Vannak rendes, figyelmes fiúk is, csak nagyítóval kell őket keresni. Félretéve a tréfát, valóban tudnak ők jól viselkedni, kedvesek lenni a lányokhoz.

Végezetül, ha jobban megismerjük őket, rájövünk, hogy a kemény külső egy érző szívet takar.

Nagy Anna, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Ez az én világom!*

Mi, emberek ragaszkodunk a szülőföldünkhöz, hisz onnan erednek az első emlékeink. Természetesnek vesszük az ott uralkodó éghajlatot és növényzetet. Számunkra megszokott a síkság, az Alföld, nem lepődünk meg, ha a városból kiérve jó messzire el lehet látni.

Zentán születtem, abban a városban, amely a Tisza folyó jobb partján fekszik. Településünk Vajdaság északi részén helyezkedik el, jó minőségű termőföldekkel körülvéve. Számomra nagyon kedves a folyó, szeretek minden vízzel kapcsolatos sportot. Zenta elsősorban mezőgazdasági város, de az ipara is fejlett.

Lakossága többnemzetiségű, a teljes lakosság létszáma körülbelül 19 000 fő. Legnagyobb számban magyarok lakják a települést, de élnek itt szerbek, horvátok, montenegróiak, albánok és más nemzetiségűek is. Sajnos, az utóbbi években nagyon sokan elhagyták a várost és külföldre költöztek a szebb és jobb jövő reményében.

Zenta történelme 1216-tól ismert, ekkor említik először a települést egy oklevélben. Városunk 2016-ban ünnepelte fennállásának 800. évfordulóját. A legrégebbi iratokban Zenta Zyntharew néven szerepel. Itt mindig egy jelentős tiszai átkelő volt. Erre utal nevének egyik formájában a „rew” elnevezés is. Ez az átkelőhely nagyban kihatott a város fejlődésére. Zenta 1506-ban kapott szabad királyi város rangot II. Ulászló királytól. Ekkor nyerte el a címet is, amely a mai napig megmaradt. A címeren a hal és a búza található, amely a fejlett halászatra és mezőgazdaságra utal. Ma magyarul városunkat

Pancimanci

Kujundzsity Tifani, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Zentának, szerbül Sentának hívják. Zenta történelmi város. 1526-ban a törökök elfoglalták és feldúlták a települést. A oszmán uralomnak a zentai csata vetett véget 1697-ben. Az eseményt a világtörténelemben is számon tartják, Savoyai Eugén francia származású herceg az osztrák hadsereg kötelékében döntő fontosságú vereséget mért a török seregre városunknál. Mi, zentaiaik büszkéek vagyunk településünk gazdag történelmére és múltjára.

A város kinézetét a település mellett hőmpolygó folyó határozza meg. Egyik legismertebb látványossága a Tisza-partra néző gesztenyesor, amely virágzáskor gyönyörű látványt nyújt. Kedvelt sétahely, a folyó bal partján a várossal szemben homokos, strandolásra alkalmas terület található. Erdős partszéle kirándulásokra és táborozásra alkalmas. A főtéren és a főtértől a Tiszaig vezető utcákban található a város legjelentősebb intézményei: a szecessziós stílusú városháza és tűzoltóaktanya, a színház és bíróság épülete, a gimnázium, a múzeum, a történelmi levéltár, a Royal-szálloda. A város nevezetessége még a Zentai csata Emlékkilátó, amely a városháza tornyában található. A csatával kapcsolatos makettel, festményekkel, képekkel, falra festett térképekkel ismerkedhetünk itt meg. Már többször jártam a kilátóban. Szerintem a város panorámája este a legszebb a városháza teraszáról. A központban van a piac és a legfontosabb üzletek. Távolodva már csak lakóházakat találunk, a város szélén pedig ipari zónákat.

Ahogy belenőtünk az itteni tájba, úgy illeszkedtünk bele a minket körülvevő társadalomba. Soknemzetiségű közösségben élünk. Az egyes népcsoportok kultúrája hatással van a többiekére. Sokszor hallhatunk az utcán a miénktől eltérő beszédet. Az iskolában, ahova járok, több nyelven folyik az oktatás. Mindennap találkozunk más nyelvet beszélő gyerekekkel. Gyakran töltjük együtt a szabadidőnket, együtt sportolunk vagy közösen lépünk fel valamilyen rendezvényen. Legkönnyebben játék közben tanulhatunk egymás kultúrájáról. Jó és érdekes más emberek kultúráját megismerni, legyen szó vallásról vagy ünnepekről. Sok szót és kifejezést sajátíthatunk el egymás nyelvéből. Sokáig nem tudtam, hogy Magyarországon miért nem értenek egyes szavakat, amelyeket mi naponta használunk. Később megtanultam, hogy ezek a Vajdaságban elterjedt, a szerb nyelvből átvett kifejezések, amelyek számunkra természetesnek tűnnek. A különbségek az étkezési szokások terén is jelen vannak. A velünk együtt élő más nemzetiségű emberek szívesen fogyasztanak paprikáskrumplit, halászlévet, pörköltet vagy gulyáslevest. Mi is épp annyira szeretjük a csevapot, a pjeszkavicát, a gyuvecset, a töltött sült paprikát.

Addig jó, míg tisztelni tudjuk egymást és egy asztalnál tudunk ülni. Sajnos, az ilyen közösségek számos veszélyt is rejtegetnek. Van, amikor a megbecsülés helyére a gyűlölet kerül. A különbségek, amelyek addig pozitívak voltak, minden rossz okozójává válnak. A környezetünkben még frissek az emlékei az ilyen tömeges gyűlöletnek. Fontos, hogy a sokszínűsége értékként tekintsünk, és ne olyan valamire, ami elválaszthat bennünket. Városunkban született az egyik legnagyobb szerb irodalmár, a szerb himnusz szerzője, Jovan Đorđević. Ugyanúgy városunk szülötte Thurzó Lajos költő és számos más híres ember. A kiemelkedő személyek előtt szobrok állításával tisztelgünk, és igyekszünk a más nemzetiségűek kultúráját és hagyományát is megbecsülni.

Hasonlóan van ez a híddal is, amely összeköti a két folyópartot. A folyó két partján élő emberek ősidők óta törekszenek arra, hogy kapcsolatba lépjenek egymással. Eleinte tutajokat, csónakokat építettek, és így keltek át a folyón. Később már hidakat is tudtak tervezni és alkotni, így a közlekedés, a kapcsolattartás is könnyebb lett. Zentán az első híd 1873-ban épült, a mai vashidat pedig az 1960-as évek elején adták át.

Ahogy a folyópartokat összeköti a hídak, úgy kötik össze a különböző nemzetiségű embereket a nyelvek. Az emberek a nyelvek segítségével tudnak kapcsolatot teremteni egymással, így tudnak új információkhoz jutni. Régebben az idegen nyelvek tanulása, tudása sokkal természetesebb volt, mint ma. Az emberek idegen városokba, országokba mentek mesterséget tanulni. Amikor visszatértek, a szakmai tudás mellett nyelvtudással is gyarapodtak, megismerték egy idegen hely szokásait. Ezzel gazdagabbak lettek. Teljesen jogosan mondják, hogy minden új nyelv elsajátítása egy új ablakot nyit meg a világra.

A szüleimtől és nagyszüleimtől tudom, hogy a közelmúlt sajnálatos eseményei ezeket az értékeket rongálták meg. Az emberek eltávolodtak egymástól. Furcsa tapasztalni, hogy a fiatalok szívesebben tanulnak világnyelveket, miközben nem akarják elsajátítani szomszédaik anyanyelvét. Sajnos ez a fel-fogás az előbb említett hidakat rombolja le, és újra kell őket építeni.

Hatalmas érték minden város kulturális és nyelvi sokszínűsége, igyekeznünk kell ezt minél hosszabb ideig megőrizni. Szeretem a szülővárosom, és ha egyszer elkertülnék innen, nagyon hiányozna minden szeglete.

Horváth Ervin, 7. osztály, Stevan Sremac iskola, Emlékkiskola Kihelyezett Tagozat, Zenta

Így nézne ki a wifi-jel, ha látható lenne

Egy művész és egy asztrobiológus rajzolták meg, milyen volna

Gondolkodtál már azon, milyen lenne, ha láthatóvá tennék a wifi-jeladást? Nyikolaj Lamm művész és M. Browning Vogel asztrobiológus igen, sőt alkottak is olyan képeket, amelyek ezt ábrázolják.

A wifi-adatokat szállító hullámok nagyjából 15 cm szélesek, és nagyon gyorsan terjednek a levegőben. A wifi routerek úgy működnek, mint egy antenna, sokféle frekvencián küldenek adatokat, amiket a képeken külön színek jeleznek.

Egyszerű trükk

Így érheted el, hogy a Messenger ne mutassa a feladónak, ha láttad az üzenetét!

Ha időnként – vagy akár állandóan – az őrületbe kergetne az, hogy teljesen lekövethető, mikor olvastad el az üzeneteidet a Messengerben, nem vagy egyedül. Szerintünk is borzasztóan idegesítő tud lenni, még akkor is, ha az üzenet küldője valószínűleg nem fogja hisztizve számon kérni, miért nem válaszolunk már.

Számtalanszor van, hogy elolvasol valamit, amire reagálnod kéne, de éppen akkor nem tudsz, vagy nem akarsz még visszaírni. A frusztráló érzés viszont ott marad benned: a feladó már látta, hogy olvastad az üzenetét, tehát csekkolhatja a Messengerét és várja a feleletedet.

Nagyon egyszerű kis trükk, amivel kiküszöbölheted, hogy nyomon követhessék, mikor nézted meg a neked küldött üzenetet: mielőtt rányomsz az újonnan érkezett üzenetre, kapcsold be a repülő üzemmódot! Ezután olvasd el, amit kaptál. Mielőtt kikapcsolod a repülő üzemmódot, magyarul újra lesz internetkapcsolatod, lépj ki a Messengerből, méghozzá úgy, hogy teljesen bezárod. Ennyi az egész!

Ha számítógépen használsz a Facebookot és ott szeretnéd meggátolni, hogy nyomon követhessék az üzenetolvasásodat, akkor a Facebook Unseen nevű alkalmazást ajánljuk. Ezt akkor tudod aktiválni, ha Chrome-ban böngészel.

Repülő vízitaxik állnak üzembe Párizsban

A futurisztikus járművek a Szajrán szállítják majd a turistákat

Ataxik, amelyek úgy néznek ki, mintha a Jetson család című rajzfilmből léptek volna elő, hamarosan valósággá válnak. Az újdonságról a MessyNessy elnevezésű honlap számolt be, amely szerint ez olyasmi lesz, mint az Uber, csak a vízen.

Elég sokat lehet már tudni az új járművekről, íme pár fontosabb adat:

A járművek 5 embert tudnak majd egyszerre szállítani, illetve négyet és a vezetőt. Ez persze csak addig lesz így, amíg nem változnak a szabályok, mert akkor önvezető járművek lesznek. Külön erre a célra kifejlesztett kikötőkhöz lehet majd hívni őket, amelyek egyben töltőállomásként is működnek majd. A környezetbarát járművek nem bocsátanak ki káros anyagokat, és biológiailag lebomló anyagból készülnek majd. Csendesek lesznek és nem idéznek elő hullámzást.

Kicsivel a víz felett közlekednek, a maximális sebességük pedig 30 km/h lesz. A buborékokat Párizs sokak által kritizált polgármestere, Anne Hidalgo is támogatta. Az ő egyik legfontosabb törekvése egyébként a város légszennyezettségének csökkentése, és hogy ökológiailag hatékony példát mutassanak más nagyvárosoknak is.

A jármű a tervek szerint először idén június 14-én kerül próbaüzemmódba, és ha ez sikeres lesz, akkor jövő tavasztól akár a mindennapi tömegközlekedés része is lehet.

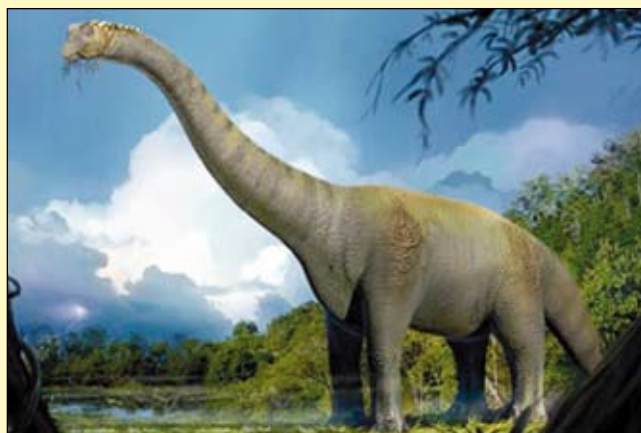
Aki pedig a nyáron Párizsba látogatna, ne lepődjön meg, ha furcsa, bogárszerű járművek röpködnek a Szajrán, ez ugyanis a jövő.

FOGAS KÉRDÉS

Hogyan tartották a nyakukat az óriáshüllők?

A Brontosaurus és a Brachiosaurus rengeteg fejtörést okozott az őslénykutatóknak, ugyanis egészen mostanáig nem tudták megmagyarázni, hogyan voltak képesek ezek az óriáshüllők a közel 10 méteres nyakukat stabilan tartani.

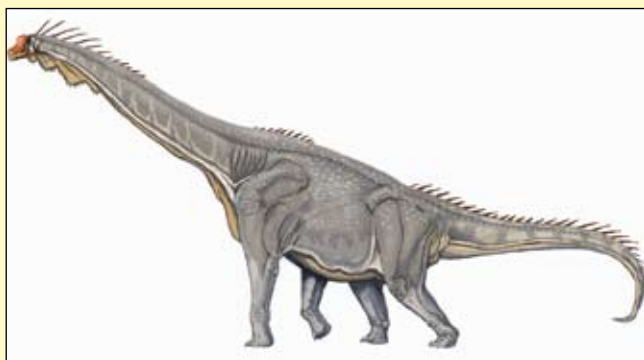
A Brontosaurus bolygónk legnagyobb szárazföldi élőlénye volt. A mintegy 21 méter hosszú, és közel 30 tonnás állat látszólag félelmetes, de valójában jámbor növényevő volt az idők hajnalán. A Brontosaurust más néven hosszú nyakúként is emlegetik, nem hiába, hisz beszédes neve is sejteti jellegzetességét, a közel 10 méteres nyakat. A Brachiosaurus is jócskán természetes, növényevő hüllő volt, melyet szintén közel 10 méteres nyakkal áldott meg a természet. A Brachiosaurusról sokáig azt gondolták, hogy csak a víz felhajtóereje miatt nem „veszti el a fejét”. Később azonban megdőlt ez az elmélet, mivel rájöttek, hogy ilyen vízmélység

Brontosaurus

mellett a nyomás már lehetetlenné tette volna a légzést a hatalmas hüllő számára.

Úgy tűnik, egy svájci és német paleontológusokból álló csapatnak most sikerült fényt derítenie a rejtélyre. A magyarázat egyszerű: az óriás dinoszauruszok csigolyái egészen különlegesek, vagyis lyukacsosak voltak, ami lehetővé tette, hogy a belsejüket levegő töltse ki. Így nyilvánvaló, hogy jóval könnyebb terhet kellett cipelniük az óriáshüllőknek, mint korábban hitték. Ez a tény pedig mindent megmagyaráz, vagyis majdnem mindent, hisz azt továbbra sem sikerült kideríteni, hogy vajon hány fokok szögben voltak képesek tartani hatalmas nyakukat...

Brachiosaurus

A gorillák jelbeszéde

Újabb példa a főemlősök egymás közötti jelbeszédére: a majmok tapsolással kommunikálnak egymással nagyobb távolságokon, és ezzel tartják össze a családot. A tudósok megfigyeléseik során arra a következtetésre jutottak, hogy egy nőstény csupán a taps segítségével meg tudta változtatni kölyke viselkedését. A megfigyelt, fogságban élő állatok közül összesen öt felnőtt nősténynél tapasztalták ezt a viselkedést. Négyen közülük fiatal kölyköt nevelő anyák voltak. A nőstények minden egyes alkalommal kétszer tapsoltak gyors egymásutánban. Két esetben minden

bizonynal a hím ezüsthátú figyelmét akarták a kutatók jelenlétére felhívni a gesztussal. Válaszképp az ezüsthátú kísérletet is tett arra, hogy megfélemlítse a megfigyelt, máskor viszont a tapsot követően elüvöltötte magát, majd püfölni kezdte a mellkasát. Olyat is megfigyeltek, hogy az anya hirtelen tapsolt a kölykének, amely erre abbahagyta a játékot, a többi felnőtt pedig a táplálékkeresést. Mindnyájan a kutatókat leső anya pillantását követték, majd rövidesen odébb is álltak. – Ez egyfajta gesztikuláló kommunikáció – nyilatkozta a kutatócsoport egyik munkatársa.

„Zeneszerző” madarak

Egy brazil zenésznek feltűnt, hogy a villanyvezetéken ülő madarak úgy sorakoznak, mint a hangjegyek a kottában. Fogta magát és elkészítette a zenét egy fénykép alapján. A 46 esztendő **Jarbas Agnelli** egy újságban látta meg a képet, ami ennek a különös zeneműnek az elkészítésére ösztönözte. A telefondrótonok üldögélő madarak elhelyezkedéséből a kottafüzetben sorakozó hangjegyekre asszociált. „Azonnal kivágtam a fotót, és úgy döntöttem, kottaként fogom használni. Tudtam, hogy nem az enyém az ötlet, mások is próbálkoztak már ezzel, csak egyszerűen kíváncsi voltam, milyen dallamot alkottak meg a madárkák, tudtukon kívül” – nyilatkozta Agnelli. A különleges hangsort xilofon, fagott, oboa és klarinét segítségével keltette életre. Minden madár egy hangjegy, és egymástól való távolságuk adja meg a ritmust. Bár jólesik neki a sok dicséret, vonakodik learatni a babérokat. „A dallam nem az én művem, hanem a madaraké” – nyilatkozta Agnelli. A kész művet elküldte Paulo Pintónak, annak a fotósnak, aki az eredeti, ihletet adó fényképet készítette. Természetesen őt is lenyűgözte a nem mindennapi alkotás, úgyhogy gyorsan megírta a „madárdal” históriáját, ami ugyanannak az újságnak a hasábjain jelent meg, ahonnan az egész történet elindult.

Az aranyos tarajos kiskakas

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kandúr, egy rigó és egy aranyos tarajos kiskakas. Az erdőben laktak egy kunyhóban. A kandúr és a rigó eljárt fát vágni, a kiskakast pedig otthon hagyták. Így történt ez minden reggel.

Amikor a jó barátok elmentek, szigorúan a lelkére kötötték:

– Messzire megyünk, te maradj itthon, tarts rendet a házban, de meg se nyikkanj, ha jön a róka, az ablakon se nézz ki!

Amint megtudta a róka, hogy a kandúr és a rigó nincsenek otthon, odaszaladt a kunyhóhoz, leült az ablak alá és elkezdett énekelni:

Kiskakas, te kiskakas,
szép aranyos, tarajas,
kényes, fényes szárnyú,
bársonyos szakállú.
Ábrázatod megmutasd,
adok neked rézgarast!

A kiskakas kidugta a fejét az ablakon. A róka a karmai közé kapta s vitte a rókalyukba.

A kiskakas kiabálni kezdett:

Visz a róka, jaj nekem,
hét határra fut velem.
Hegyen át, réten át,
erdőn, völgyön, éren át!
Rigó, kandúr! Segítsetek!

A kandúr és a rigó meghallotta a hívást, üldözőbe vették a rókát, s visszaszerezték tőle a kiskakast.

Nemsokára a kandúr és a rigó ismét az erdőbe mentek fát vágni. Mielőtt elindultak, megint a lelkére kötötték a kiskakasnak:

– Jól vigyázz most magadra! Ne hallgass a rókára, ne nézz ki az ablakon, mert ma messzebb megyünk, nem halljuk meg, ha kiabálsz.

Elment a kandúr és a rigó messzire az erdőbe fát vágni. A róka meg csak erre várt. Ott termett, és elkezdett énekelni:

Kiskakas, te kiskakas,
Szép aranyos, tarajas,
kényes, fényes szárnyú,
bársonyos szakállú.
Ábrázatod megmutasd,
adok neked rézgarast!

Lapult a kakaska, hallgatott. A róka újra kezdte:

Gyerekek jöttek sereggel,
búzákat szórtak marokkal,
fölkapkodták a tyúkok,
kakaskának mi jutott?

Erre már a kiskakas is kidugja a fejét az ablakon.

– Az ám, kakaskának mi jutott?
A róka megragadta, és már vitte is a karmai közt a rókalyukba. Lärmázott a kakas:

Visz a róka, jaj nekem,
hét határra fut velem.
Hegyen át, réten át,
erdőn, völgyön, éren át!
Rigó, kandúr! Segítsetek!

A kandúr és a rigó meghallotta a hívást, és máris indultak a rókalyukhoz. A kandúr futott, a rigó repült. Utolérték a rókát, s visszaszerezték tőle a kiskakast.

– Még ez egyszer kiszabadítottunk – mondták neki –, de legközelebb igazán vigyázz!

Telt-múlt az idő, a kandúr és a rigó ismét az erdőbe mentek fát vágni. Mielőtt elindultak, igen szigorúan a lelkére kötötték a kiskakasnak:

– De most aztán kakaska, jól vigyázz most magadra! Ne hallgass a rókára, ne nézz ki az ablakon, mert most még messzebb megyünk, s nem halljuk meg, ha kiabálsz.

Elment a kandúr és a rigó még messzebb az erdőbe fát vágni. A róka meg ott termett, leült az ablak alá, s elkezdett énekelni:

Kiskakas, te kiskakas,
szép aranyos, tarajas,
kényes, fényes szárnyú,
bársonyos szakállú.
Ábrázatod megmutasd,
adok neked rézgarast!

A kiskakas nem moccan, hallgat. A róka ismét rázendít:

Gyerekek jöttek sereggel,
búzákat szórtak marokkal,
fölkapkodták a tyúkok,
kakaskának mi jutott?

Lapult a kakaska. A róka meg fújja:

Emberek jöttek sereggel,
gyöngyöt szórtak marokkal.
Fölkapkodták a tyúkok,
kakaskának mi jutott?

A kiskakas ezt már nem hagyta szó nélkül, nem hallgatott a jó szóra, kidugta a fejét az ablakon és elukorekoltta magát:

– Az ám, kakaskának mi jutott?

A róka nyakon csípte a kiskakast, és már vitte is a karmai közt a sötét erdőn túlra, a sebes folyón túlra, a magas hegyen túlra a rókalyukba.

Kiabálhatott a kakaska, ahogy a torkán kifért, hívhatta a kandúrt meg a rigót, azok bizony nem hallották. Amikor aztán hazaértek, látják ám, hogy a kiskakas nincs sehol.

A kandúr és a rigó a róka nyomába eredt. Futott a kandúr, repült a rigó, követték a róka csapását a rókalyukig. Ott a kandúr kapta a cite-ráját, és pengette-zengette:

Csendülj, pendülj citerám,
szólj arany húrocskám!
Benn fekszik-e róka koma
meleg puha vackán?

Hallgatja a róka, hallgatja, s ekképp gondolkozik:

„Csak megnézem már, ki citerázik ilyen szépen s ki dalol ilyen édesen.”

Kapta magát, s kibújt a rókalyukból. A kandúr és a rigó csak erre vártak, megragadták, ütötték-verték, ahol érték, amíg csak el nem hordta az irháját.

Akkor fogták a kakast, beültették egy vesszőkosárba, s hazavitték.

Azóta is boldogan élnek, ha meg nem haltak.

Orosz népmese

Sue Townsend

A 13 és $\frac{3}{4}$ éves Adrian Mole titkos naplója

Január 14. szerda

Beiratkoztam a könyvtárba. Kivettem a Bőrápolást, A fajok eredetét meg egy könyvet attól a nőtől, akiért anya úgy odavan. Az a címe, hogy Büszkeség és balítélet, egy Jane Austen nevű nő írta. Mondhatom, a könyvtáros nézett, mint a moziban. Talán ő is intellektuel, mint én. A pat-tanásomra rá se pillantott – lehet, hogy már leszáradófélben van.

Itt az ideje!

Mr. Lucas a konyhában kávézott anyával. Minden úszott a füstben. Nevettek, de amikor bementem, abbahagyták.

Mrs. Lucas a szomszédban a lefolyót tisztította. Rosszkedvűnek látzott. Azt hiszem, Mr. és Mrs. Lucas boldogtalan házasságban élnek. Szegény Mr. Lucas!

A suliban eddig egy tanár sem vette észre, hogy intellektuel vagyok. Majd sírhatnak, amikor már híres leszek. Új lány jött az osztályba. Földrajzon mellettem ül. Nem rossz csaj. A neve Pandora, de azt szereti, ha Szelencének szólítják. Fogalmam sincs róla, miért. Lehet, hogy bele fogok esni. Itt az ideje, hogy beleessek valakibe, végül is 13 és $\frac{3}{4}$ éves vagyok.

Január 19. hétfő

A suliban beléptem egy csoportba. Az a nevünk, hogy Irgalmas Szamaritánusok. Segítünk a segítségre szorulókon meg ilyesmik. Hétfő délután látunk a matekról.

Ma megbeszéltük, hogy miket fogunk csinálni. Engem a nyugdíjas-csoportba raktak. Nigel piszok melót kapott, gyerekekre kell vigyáznia a játszótéren. Szenved, mint a kutya.

Alig várom a következő hétfőt. Szerzek egy kazettát, hogy felvegyem a vén szivarok szövegét a háborúról meg ilyesmikről. Remélem, olyat kapok, akinek jó a memóriája.

A kutya megint az állatorvosnál van. Beton ragadt a mancsába. Nem csoda, hogy tegnap éjjel úgy vonyított a lépcsőn. Pandora ma ebéd közben rám mosolygott a suliban, de én egy mócsingon rágódtam, és nem tudtam visszamosolyogni. Ez az én formám.

Február 14. szombat

SZENT VALENTIN NAPJA

Én ezt a verset írtam a Pandorának küldött lapra:

Pandora!
Imádlak téged,
Könyörgök néked,
Meg ne vess, kérlek!

Bal kézzel írtam, hogy meg ne tudja, kitől van.

Sue Townsend

The Secret Diary of Adrian Mole, Aged 13 $\frac{3}{4}$

Wednesday, January 14th

Joined the library. Got Care of the Skin, Origin of Species, and a book by a woman my mother is always going on about. It is called Pride and Prejudice, by a woman called Jane Austen. I could tell the librarian was impressed. Perhaps she is an intellectual like me. She didn't look at my spot, so perhaps it is getting smaller. About time!

Mr Lucas was in the kitchen drinking coffee with my mother. The room was full of smoke. They were laughing, but when I went in, they stopped.

Mrs Lucas was next door cleaning the drains. She looked as if she was in a bad mood. I think Mr and Mrs Lucas have got an unhappy marriage. Poor Mr Lucas!

None of the teachers at school have noticed that I am an intellectual. They will be sorry when I am famous. There is a new girl in our class. She sits next to me in Geography. She is all right. Her name is Pandora, but she likes being called "Box". Don't ask me why. I might fall in love with her. It's time I fell in love, after all I am 13 $\frac{3}{4}$ years old.

Monday January 19th

I have joined a group at school called the Good Samaritans. We go out into the community helping and stuff like that. We miss Maths on Monday afternoons.

Today we had a talk on the sort of things we will be doing. I have been put in the old age pensioner's group. Nigel has got a dead yukky job looking after kids in a playground. He is sick as a parrot.

I can't wait for next Monday. I will get a cassette so I can tape all the old fogie's stories about the war and stuff. I hope I get one with a good memory.

Pandora smiled at me in school dinner today, but I was choking on a piece of gristle so I couldn't smile back. Just my luck!

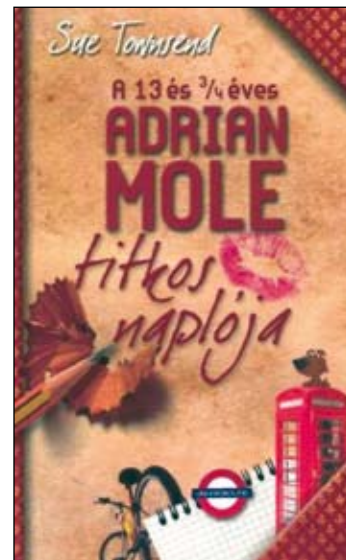
Saturday February 14th

ST VALENTINE'S DAY

Here is the poem I wrote inside Pandora's card.

Pandora!
I adore ya.
I implore ye
Don't ignore me.

I wrote it left-handed so that she wouldn't know it was from me.

Kedves Olvasó!

Mert mindannyian Adrian Mole-ok vagyunk olykor...

...hiszen mindannyian voltunk vagy leszünk, esetleg éppen most vagyunk 13 és $\frac{3}{4}$ évesek. Nehéz kor, tele problémákkal. És jóllehet ehetsz Iránytűnk (elsőre úgy tűnik) a fiúkat szólítja meg, azért biztosan a lányok is szívesen belesnek egy kamasz fiú titkos naplójába. A titkosság itt persze ügyes írói trükk. Hiszen az írónó olyan dolgokról beszélheti nagyon őszintén Adriant, amiről nagyon sokan mélyen hallgatnak nyilvánosan: érzelmi viharai, testük irányíthatatlan folyamatai, szülei házasságának válsága, iskolai zaklatás vagy akár a kutyájuk székrekedése.

Adrian Mole naplója minden kamasznaplók egyik ősapja, abból a korból (1981-ben játszódik, Angliában), amikor még nem voltak blogok,

twitter. De nemcsak egy önjelölt intellektuel (értelmiségi) utánozhatatlanul angol humorral megírt története, hanem bizony a kor Angliájának képe is érdekes lehet. Ahogyan mindent (talán a Micimackót leszámítva) jobb eredetiben olvasni, így a napló részleteit is két nyelven hoztam el nektek. Utóbbi megmutatja, hogy nem is olyannyira félelmetes angolul iredalmat olvasni, emellett a fordítói műhelybe is bepillantatsz. A két szöveget összevetve megfigyelheted, hogyan dolgozott Békés Pál, a magyar fordító.

Jó naplóolvasást- és írást kíván:

a 29 és $\frac{3}{4}$ éves Herédi Károly

Ui: Facebookon is megtalálasz minket: <https://www.facebook.com/IranytuJP>

Régi mesterségek

A pásztorok

Szabad emberek voltak régen a pásztorok. Egész évben övük volt a legelő, a rét, a puszta. Széltében-hosszában bejárták a határt, állataiknak mindig a legzöldebb füvet, a legfrissebb legelőt keresték. Hadd hízzon a jószág!

A pásztorok között a legrangosabbak a marhák őrzői, a gulyások voltak, hiszen ők vigyáztak a legnagyobb értékre, a szarvasmarhára. Utánuk következtek a csikósok. Ők a lovakat, a szilaj ménest legeltették egész évben a pusztán. A rangsor végén kullogott a juhok vigyázója, a juhász és a disznók őrzője, a kanász vagy kondás. A sort a csordások és a csürhések zárták, akik nem háltak kint a jószággal a határban, hanem naponta kihajtották a faluból a legelőre. A teheneiket, borjúkat a csordás, a disznókat, malacokat a csürhész. Estére pedig hazamentek a fejés miatt.

Amikor zöldellni kezd a fű, melegedik az idő, a hosszú tél után végre az állatok is kimehetnek a legelőre. Nagy ünnep volt régen az első kihajtás napja márciusban, József napján (március 19.), másutt áprilisban, Szent György napján (április 24.). A tavasz kezdetét is sokféle ezektől a napoktól számították. A pásztorok mágikus dolgot műveltek ekkor, hogy állataik egész évben egészségesek legyenek, szaporodjanak, el ne kóboroljanak.

Puli

A juhász legfontosabb munkaeszköze a kampós végű juhászbót

Medvesalján például megfűstölték őket a karcsonyi morzsa maradékával. Sokféle tudásra volt szüksége a pásztoroknak. Még az állatok gyógyításához is értenie kellett. Állatorvos híján ők maguk voltak az állataik gyógyítói. Ha eltört a juh lába, megharapta a farkas, felfújódott a friss fűtől, a pásztor maga gyógyította meg. Bábáskodott az ellésnél, a kisállat születésénél, beteg fogakat gyógyított, operált. Némelyik pásztor még koponyalékelést is vállalt, ha kergekór gyötörte a birkáját.

Míg csöndben legelésztek az állatok, a pásztorok akkor sem tétlenkedtek. Ostort készítettek, botot, furulyát faragtak, az elhullott állatok csontjából, szarujából, bőréből, szőréből sokféle hasznos dolgot készítettek: sőtartót, botrotvatartót, tükröst, takarót, subát. Némelyikük

Ki ne ismerné a gulyást, a pásztorok ünnepi eledelét?

egészen művészi fokra fejlesztette a tudását. Remekműveiket, díszes pásztorfaragásait ma múzeumokban őrzik. Főzni ugyancsak kiválóan tudtak a pásztorok, legalábbis néhány étel elkészítésében remekeltek, hiszen ritkán jutottak be a faluba, élelmezésükről maguknak kellett gondoskodniuk. Ki ne ismerné a gulyást vagy a birkapörköltet? Bográcsban, szabad tűzön ma is mindenféle főzik kirándulók, piknikezők, éppen, mint a régi pásztorok. (kabocalap.hu)

Tudtad?

A csikósok ügyesen ülik meg a lovat. Lovasbemutatóikkal elbűvölik a turistákat. Saját készítésű ostoraikat cifra sallangok díszítik. A szíjak végén az ólom eredetileg a vadállatok és a rabolni akaró betyárok ellen, védekezésül szolgált.

A juhászok legfontosabb munkaeszköze a kampós végű juhászbót. Ezzel húzták ki a nyájból lábánál fogva a beteg juhot.

A pásztorok munkáját a terelőkutya segítik. A **puli**, a **pumi**, a **komondor** és a **kuvasz** a legkitűnőbb terelő és nyájórző kutya fajták.

A sokféle pásztort már messziről megismerni a viseletéről: a csikóst pörge kalapjáról, lobogós szárú gatyájáról, a gulyást cifra szűréről, a juhászt kampósbotjáról.

VAJDASÁGI KÉPZŐMŰVÉSZEK

Szilágyi László szobrász

Szabadkán született, Újvidéken él, ám művei Szerte Vajdaságban, és azon túl is megtalálhatóak. Újvidéken a neves tamburaművész, Janika Balaž, azaz Balázs Janika szobra, a Szerb Nemzeti Színház előtt egy neves újvidéki balett-táncosnő szobra, Fehér Ferenc köztéri mellszobra a róla elnevezett téren... – mind Szilágyi László műve.

Szilágyi az újvidéki Művészeti Akadémián diplomált 1979-ben. A szobrászaton kívül a költészet is közel áll hozzá. 1982 és 1986 között külföldön volt, főként Párizsban élt, dolgozott és kiállított. Több verseskötetet adott ki. Önálló kiállításait 1982-től kezdődően Újvidé-

ken, Nagyikindán, Zomborban, Belgrádban, Arandelovacon, Sr. Mitrovicán, Párizsban és Zürichben láthatta a közönség. Szabadtéri szobrai Újvidéken kívül Szabadkán, Danilovgradban, Cazinban is láthatók.

A reformáció 500. évfordulója

A 2017. év jelentős jubileum a vallástörténetben. Kerekén fél évezreddel ezelőtt kezdődött az a mozgalom, amely gyökerében megváltoztatta a kereszténységet. Az új vallás, a reformáció megteremtője Luther Márton német származású egyetemi tanár és szerzetes volt, aki végre kimondta azt, amiről addig nem nagyon mert senki sem beszélni: hogy a keresztény egyházban valami változásra van szükség.

Luther Márton

A reformáció hivatalosan 1517. október 31-én kezdődött, amikor Luther Márton kiszögezte a híres 95 pontot a wittenbergi vártemplom kapujára, és így szembeszegült a római katolikus egyházzal. Az irat címe: Vita az indulgenciák hatalmáról és hasznosságáról. Másik jelentős művében, amelynek címe Az egyház babiloni fogsága, követelte a pápaság megszüntetését és a hét szentség háromra való csökkentését. Ez a két cikk, főképpen az első, a keresztény egyház átszervezésének kezdetét jelentette.

Luther 1512-től a teológia doktora volt a wittenbergi egyetemen. Még korábban egy római látogatása folyamán személyesen megbizonyosodott a reneszánsz kori pápák és papok fényűző életmódjáról, a korrupcióról, az indulgenciáról, pontosabban a bűnbocsátó cédulák árusításáról. Elképedt, amikor látta, hogy a bűnök bocsánatát pénzzel lehet megvásárolni. Eldöntötte, hogy megpróbál változtatni a dolgokon. Új ágat hozott létre a kereszténységben, az evangélikus

Pázmány Péter

A wittenbergi vártemplom kapuja ma

vallást. Hasonló ötletek korábban is jelentkeztek. Csehországban Husz János, Angliában pedig John Wyclif angol pap próbálkozott különféle újításokkal a vallásban.

Luther tanításainak lényege az volt, hogy a vallás alapja csakis a Szentírás lehet. Ebből kell az egyszerű embernek merítenie, mindenkinek olvasnia kell a Bibliát. Tanításai miatt Luthert a Német-római Birodalom császára, V. Károly megfenyegette, hogy kiátkozza az egyházból. Luther 1520-ban elégette a pápai bullát, amellyel kiközösítették.

A wormszi birodalmi gyűlésen 1521-ben Luthert felszólították, hogy vonja vissza tanításait. Ő ezt nem akarta megtenni, visszavonult Wartburgba és lefordította a Bibliát német nyelvre, hogy a nép számára érthető legyen.

Lassan az istentiszteletet is latin helyett a népek nyelvén szolgáltatták. Luther kiváló nyelvész volt, munkásságát segítették a kor technikai vívmányai is, például Guttenberg nyomdagépe.

Luther tanait sokan követték. Miután nem volt hajlandó visszavonni kijelentéseit és szembeszegült az egyházzal, eretneknek nyilvánították, kiközösítették. Az élete forgott kockán. Hamarosan azonban más országokban is megjelentek az új vallás hirdetői, közöttük Thomas Münzer volt az egyik legjelentősebb.

Tudod-e?

A reformáció nyomán a római katolikus egyház létrehozta az ellenreformációt, azt a mozgalmat, amely azt tűzte ki célul, hogy helyreállítsa az egyház tekintélyét. Magyarországon sok hívőre talált és teret hódított. Egyik vezetője Pázmány Péter esztergomi érsek volt, aki belépett a jezsuita rendbe. A kiemelkedő irodalmár 1635-ben egyetemet alapított (a mai ELTE-t).

A reformáció hatására Franciaországban, Svájcban, Angliában és másfelé is új egyházak alakultak. Kálvin János követőit kálvinistáknak, a francia protestánsokat hugenottáknak, az angolokat anglikánusoknak nevezték. VIII. Henrik angol király alapította meg az anglikán egyházat.

A vallási zűrzavar Európában vallásháborúkhoz vezetett, amelyek végül 1555-ben az augsburgi békével értek véget. Ennek értelmében a római katolikus és a protestáns vallások egyenrangúvá váltak.

A reformációra válaszként a katolikus egyház létrehozta a jezsuita rendet, amelyet a baszk származású Loyolai Szent Ignác alapított 1540-ben. Luther 1546-ban halt meg, 62 évesen. A reformáció nagymértékben befolyásolta elsősorban Nyugat-Európa társadalmának szellemi fejlődését.

Gyarmati Balázs történész

Kálvin János

Mozarttól a Metallicáig

David Garrett a világ egyik legismertebb hegedűvirtuóza, aki nem csupán páratlan hegedűjátékával, hanem látványos fellépéseivel is elkápráztatja a közönséget. Zenéjével határokat bont le, bátran ötvözi a klasszikus zenét a rockkal. Repertoárja Mozarttól a Metallicáig, vagy ha úgy tetszik Bachtól a Nirvánaig terjed. Sokak szerint David Garrett nagyon jóképű, ennél fogva a divatvilág sem hagyja figyelmen kívül.

Eredetileg David Christian Bongartz-nak hívták és 1980. szeptember 4-én született a németországi Aachenben. Karrierje felfelé ívelésével anyja hangzatos lánykori nevét vette fel, így lett David Garrett. Korán kezdett érdeklődni a zenélés iránt. Egyik interjújában visszaemlékezett azokra az időkre, amikor még a bátyja hegedült és ő utánózni akarta, így valójában idősebb testvére volt az első példaképe. A kis David ötévesen már versenyzett, hétéves korában pedig a lübecki zeneakadémián tanult. Fejlődése során több világhírű hegedűművész vette a szárnya alá, például Ida Haendel, Yehudi Menuhin, a későbbiekben pedig **Itzhak Perlman**.

David Garrett nem csupán tehetségnek, egyenesen csodagyerekeknek számított. Több helyen azt olvashatjuk, hogy a szüleinek nagy elvárásai voltak. Szigorral nevelték és nem engedélyezték neki, hogy tipikus fiús hobbiknak hódoljon, nehogy megsérüljön a keze. Talán ezért is mondta egyik interjújában, hogy nem érti pontosan, mit jelent a tehetség vagy a csodagyerek kifejezés. Ő kemény munka árán ért el eredményeket, legtöbbször naponta hat órát gyakorolt. Szerinte csak annak nincs tehetsége, aki teljesen odaadóan dolgozik valamin és végül mégsem lesz sikerélménye. Első lemeze, a Mozart: violin concertos 1995-ben jelent meg, és még ugyanebben az évben a Violin Sonata is.

A megfeszített életmód hozta talán azt is, hogy a tanulmányai kacsaringósan alakultak. Sokat utazott, nehezen pótolta a tananyagot, de az érettségi után mégis a továbbtanulás mellett döntött. A londoni Royal School of Music-ba vették fel, majd elég gyorsan el is tanácsolták, mivel úgy tűnt, hogy Davidet is utólrta a lázadási időszak. Ekkor végül New York-ba ment, a Juilliard School-ban pedig tárt karokkal várták, kiváltképp tanára, **Itzhak Perlman**.

A klasszikus zene és a rock

David Garrett kezdetben klasszikus zenét tartalmazó lemezeket adott ki, de amikor elkezdett jobban barátkozni a korosztályával, magával ragadta a rockzene is, és szépen lassan beleszötte a repertoárjába. Elmondása szerint csak azok engedhetik meg maguknak, hogy ilyen módon más zeneműfajokkal is kísérletezzenek, akik kellően elsajátították a klasszikus zenei ismereteket. Gyakran hangoztatja, hogy a klasszikus zeneszerzők és hangszervirtuózok koruk rocksztárjai voltak. Ennélfogva nem látja akadályát annak, hogy úgymond találkozzon a mai zenével. Összevonta például Michael Jackson Smooth Criminal című da-

lát Mozart Török indulójával, és előadta még mielőtt a popkirály meghalt volna. Egyik interjújában arról is beszélt, hogy a rocklegendák közül a Queen és a Led Zeppelin hatott rá legjobban és a rockzenét is pont azért szereti, amiért a klasszikust. A lényeg, hogy a zenész mesterien bánjon a hangszerével. Egyik legambiciózusabb projektjének a 2010-ben megjelent Rock Symphonies című lemezét tartja, amelyen egyebek közt a Nirvana Smells Like Teen Spirit, a Guns N' Roses November Rain, a Metallica Master of Puppets, a Run-DMC és az Aerosmith Walk This Way, a Led Zeppelin Kashmir dala hallható, valamint a Wings Live and Let Die című szerzeménye, amelyet szintén a Guns N' Roses varázsolt újjá. Egy interjú során azt is megkérdezték David Garrett-től, hogy mit tart a legnagyobb eredményének. Azt mondta, hogy örül annak, amikor a koncertjein különböző korosztályú embereket lát, de a legnagyobb sikerének azt tartja, hogy sok fiatal ellátogat a kizárólag klasszikus zenei repertoárból álló koncertjeire is.

Daniel Sharman és a zombik

októberben zárult le a második évada. Akárcsak a *The Walking Dead*, a társorozat is népes rajongótáborra vonzott a képernyők elé. A rajongók jelenleg is arra várnak, hogy kedvenceik újabb kalandokkal térjenek vissza. Egy ideig még türelemmel kell lenniük, ugyanis a stáb mostanában forgatja Mexikóban az új epizódokat. Úgy tudni, hogy a *Fear The Walking Dead* új évada meglepetéseket tartogat. Már az első részében megismerkedhettünk egy új karakterrel, Troy-jal, akit Daniel Sharman kelt életre. A színészt a *Teen Wolf* című sorozatból ismerhetjük, ugyanis két évig alakította a béta vérfarkast, Isaac Lahey-t, de 2014-ben és 2015-ben feltűnt a *Vámpírnapló*kól kiágazó *The Originals*ban is, amely magyarul *A sötétség* kora címet kapta.

A múlt héten ért véget a *The Walking Dead* hetedik évada, a várva várt nyolcadik pedig októberben kezdődik. Az elmúlt években azonban elindult társorozata, a *Fear The Walking Dead*, amelynek első sugárzására 2015 augusztusában került sor. Tavaly

Animációs sorozatról tárgyalnak

Amerika talán leghíresebb, Egyben leghírhedtebb családjának, Kardashianéknak az életét a *Keeping Up with the Kardashians* valóságshow mutatja be. Kim és családtagjai kalandjait immár tíz éve kísérhetjük figyelemmel. A műsorból ezidáig számos folytatás ágazott ki, de úgy tudni, a Kardashian família újabb dobásra készül. Állítólag ezúttal arról folynak tárgyalások, hogy animációs sorozatban térjenek vissza. A Kardashian család ezzel a *The Simpsons* babérajaira szeretne törni, felülmúlni a *Simpsons* család sikerét, és a fiatalabb korosztályt is meghódítani. Híreket lehetett olvasni arról is, hogy Kim Kardashian a számos sikerfilm létrehozásában közreműködő Harvey Weinstein hollywoodi producerrel tárgyal, de még semmi sem biztos, hiszen a megbeszélések legelején

tartanak. Az esetleges szériában minden bizonnyal helyet kapna az egész familia, Caitlyn Jennert kivéve. Az animációs verzió egyébként nem teljesen új ötlet, néhány évvel ezelőtt ugyanis Kim Kardashian a saját tapasztalatai nyomán Hollywood címmel mobiltelefonos játékot indított.

Kincsem, a csodakanca

Március közepén kezdtek vetíteni a magyarországi mozik a *Kincsem*-et. Herendi Gábor új filmje azonnal belopta magát a közönség szívébe. A premier óta rengetegen váltottak jegyet a csodáló történetét bemutató filmalkotásra, amely Nagy Ervin és Petrik Andrea főszereplésével készült. *Kincsem* tulajdonosa Blaskovich Ernő lótenyésztő volt. Az angol telivér a magyar lótenyésztés büszkesége lett, legyőzhetetlennek vélték, Európa szerte magyar csodalónak tartották. Érdekes, hogy 1874-ben március 17-én született és ugyanezen a napon pusztult el 1887-ben, azaz 130 évvel ezelőtt. Rengeteg történet terjedt el a csodakancáról. Egyik az, hogy egy fekete-fehér nőstény macska, Csalogány volt a legkedvesebb cimborája, a cicus nélkül nem is volt hajlandó versenyre indulni. A világhírű ló nevét Magyarországon a *Kincsem Park* őrzi, de a Sárneckzy Krisztián csillagász által 2007-ben felfedezett, 161975 *Kincsem* nevű aszteroida is. A csodakancáról több szobor és festmény is készült.

Hamarosan visszatér a Twin Peaks

Májusban kezdik sugározni a *Twin Peaks* legújabb részeit. A *Twin Peaks* a kilencvenes évek egyik legnépszerűbb sorozata volt. Megalkotói David Lynch és Mark Frost. Az első epizód 1990 áprilisában került adásba. Akkor siker lett, hogy 1992-ben, szintén David Lynch rendezésében, mozifilm is készült belőle *Twin Peaks – Tűz, jöjj velem!* címmel. A filmkészítők még 2014-ben bejelentették, hogy a misztikus sorozat 2016-ban folytatódik, de a premiert mégis 2017-re tették át. A *Twin Peakset* ezúttal is David Lynch és Mark Frost jegyzik. Sok szereplő visszatér az eredetiek közül, például Kyle MacLachlan, David Duchovny, Sherilyn Fenn és maga David Lynch is. Ugyanakkor számos új szereplő is érkezik, például Monica Bellucci, Jim Belushi, Richard Chamberlain, Laura Dern, Tim Roth, John Savage és Naomi Watts. Eredetileg David Bowie is kapott szerepet a sorozatban, de sajnos elhunyt, mielőtt a filmbe került volna. Megjelennek viszont más zenesztárok, például Trent Reznor a *Nine Inch Nails*-ből és Eddie Vedder, a *Pearl Jam* frontembere.

Jelige: „Vilma”

Kedves Bizalmas sorok!

A Jó Pajtás rendszeres olvasója vagyok és szeretem a Bizalmas sorokat is olvasni, mert érdekesnek találom a leveleket. Sokszor olyan dolgokról van szó, amelyek engem is nagyon érdekelnek. Nekem is van egy gondom, nem tudom, mit tegyek, és ezért döntöttem el, hogy megírom a problémámat. Az osztályomban van egy fiú, aki már jó ideje nagyon tetszik. Azt terveztem, hogy találkára hívom, de félek, hogy én is úgy járok, mint a többi lány. A barátai azt mondják, hogy eddig minden lányt elutasított. Mit tegyek, hogy engem ne utasítson el? Segíts!

Válasz:

Kedves Vilma!

Nagy a valószínűsége annak, hogy ennél a fiúnál valóban te is úgy járnál, mint a többi lány. Tudnod kell, hogy vannak olyan serdülő fiúk, akik nem is gondolnak még a szerelemre és senkivel sem akarnak járni. Ez azért van, mert még nem jött el számukra ennek az ideje, még nem jutottak el arra az érettségi szintre (az érzelmi és az ún. pszichoszexuális fejlődésükben), hogy érdekelje őket a másik nem, hogy szerelemben essenek, járjanak a lánnyal, akihez vonzódnak. A veled egykorú fiúkat általában sokkal jobban érdekli a foci, a számítógép, a számítógépes játékok, stb., mint a lányok, és azok meghódítása. Nem zárom ki annak a lehetőségét sem, hogy ha valamelyik lány nagyon-nagyon tetszene neki, akkor találkára hívná. Annak örülnöd kell, hogy a társaid védelmeznek, nem szeretnék, ha téged is csalódás érne, mint a többi lányt, de lehet, hogy csak finomak voltak, mert többet tudnak, és ezért nem szeretnék, hogy fájdalmat okozzanak. Ha viszont úgy érzed, hogy fel vagy készülve, és el tudod fogadni a fiú visszautasítását, akkor nyugodtan szerencsét próbálhatsz. Ha mégsem vagy biztos benne, hogy hogyan fogadnád a fiú „NEM”-jét, akkor inkább ne is próbálkozz. A baráti társaságot is kifaggathatod, mert lehet, hogy más indítékból mondják azt, hogy ne próbálkozz. Lehet, hogy köztük van olyan fiú is, akinek te tetszel, aki vonzódik hozzád, csak a mostani szimpátiád miatt nem vetted észre. Lehet, hogy végül is közülük kerül majd ki a társad.

Jelige: „Opra”

Kedves Bizi!

Hetedikes lány vagyok. Az idén egy új lány jött az osztályomba, akivel rögtön barátkozni kezdtem, mert nagyon kedves, közvetlen lány, és első

pillanattól jól megértjük egymást. A sok jó tulajdonsága mellett van neki egy nagyon zavaró, rossz tulajdonsága is, hogy nem visel gondot a személyi tisztaságról, mert sokszor izzadságszagú és zsíros a haja. A többiek már gúnynevet is adtak neki, ő a Szutyok hercegő, és elkezdtek a háta mögött mindenfélét beszélni. Sajnálom a lányt, mert jó barátnő, de félek, ha megmondom neki, hogy mosakodjon meg, megsértődik. Mondjam-e meg neki, vagy inkább hallgassak? Segíts, mit tegyek?!

Válasz:

Nagyon jó dolog, hogy egymásra találtatok az első pillanattól kezdve, és rád számíthat, mert nagyon nehéz a helyzete annak, akinek egy teljesen új környezetbe, új emberek közé kell beilleszkednie. Feltétlenül beszéljed kell a barátnőddel. Őszintének kell lenned vele, mert így tudsz rajta a legjobban segíteni. Lehet, hogy nincs, aki felvilágítsa arról, hogy milyen fontos serdülőkorban is a rendszeres tisztálkodás. Lehet azonban, hogy olyan körülmények között él, hogy nincs pénze dezodorokra. Tudnod kell, hogy serdülőkorban a hormonális egyensúly felborulása miatt felerősödik az izzadságmirigyek működése. Olyan személyek is vannak, akiknek sokkal erősebb testszaguk van, mint más embernek. Ha viszont nem tisztálkodunk rendszeresen, nem mossuk ki rendszeresen a kedvenc cuccainkat, sajnos igen kellemetlen szagok terjedhetnek körülöttünk. Szülinapjára, vagy valamilyen ünnep alkalmával (pl. hozza neki a nyuszi!) ajándékozzál neki egy kellemes illatú, alkoholmentes dezodort. Tartsatok „lányos-délután”, amikor különböző

frizurákat próbáltok ki, közben haját mostok, manikűröztök. Megmondhatod neki, hogy már néhányszor megérezted rajta az erős izzadságszagot, és elmondhatod neki, te mit tettél, amikor ez veled megtörtént. Beszélj arról, hogy az anyu neked elmagyarázta, hogy milyen fontos a rendszeres tisztálkodás, a fehéreműcsere, hogy hacsak lehet, az alsónemű és a ruházat is természetes anyagból, és ne műanyagból legyen. Internetes oldalakat is ajánlhatok neki, ahol a serdülő lányok higiénéjéről is szó van. Véleményem szerint te, mint barátnő, ennél többet nem tehetsz.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

NAHÁT!

Mivel jár a dohányzás?

Amindennap dohányzó kamaszok több egészségügyi problémával küzdenek, mint a nem dohányzó társaik. A helyzet a cigarettázó lányok esetében súlyosabb.

Amerikai és norvég kutatók megvizsgálták a napi dohányzás és az egészségügyi panaszok közötti kapcsolatot a tinédzserek körében.

A dohányzó kamaszok jóval több egészségügyi problémáról számolnak be, mint a nem dohányzó társaik. Az eredmények szerint a két csoport közti szakadék évek óta nő, annak ellenére, hogy a kamaszkori dohányzás összességében csökkenő tendenciát mutat.

A 43 ország közreműködésével készülő felmérés az 1980-as években kezdődött. A tanulmány négyévente ismétlődik 11, 13 és 15 éves iskolások bevonásával. Az új tanulmány készítői Norvégiában vizsgálták a 15 éves gyerekek dohányzási szokásait és egészségügyi problémáit az 1993–2009-es időszakban, amikor drasztikusan csökkent a dohányosok aránya az országban.

A felmérés részeként a tanulókat a dohányzási szokásaik mellett arról kérdezték, hogy milyen gyakran érzékelnek olyan testi és lelki egészségügyi problémákat, mint a fej-, gyomor- és hátfájás, szédülés, ingerlékenység, idegesség, rossz közérzet és alvási nehézségek. Az eredmények szerint

a lányok több problémáról számoltak be, mint a fiúk: a nemek közti különbség sokkal jelentősebb volt a dohányzó, mint a nem dohányzó tinédzserek körében. A naponta cigarettázó kamaszlányok számoltak be a legtöbb egészségügyi problémáról. Bár a tanulmány nem ad magyarázatot a jelenség okára, figyelmeztet, hogy a tinédzser lányoknál igen magas lehet a dohányzással összefüggő egészségügyi problémák kockázata.

A kamaszok azért gyújtanak rá, hogy megbírkózzanak testi vagy lelki panaszaikkal, esetleg megmutassák társaiknak, hogy ők is „mernek dohányozni”. Mire észbe kapnak, függővé váltak, és erősen károsítják szervezetüket. Idővel arra is rájönnek, hogy panaszaikat sem oldották meg, és „nagyobbak” sem lettek társaik szemében. (MTI)

Tűnjetek, ronda pattanások!

Mielőtt otthoni „nyomkodásba” kezdenék – amivel csak rontunk a helyzeten –, érdemes megszívlelni a szakemberek jó tanácsait, így bátran felvehetjük a harcot a pattanások ellen.

1. Étrend

Amerikai kutatások szerint a tejtermékekben és a magas glikémiás indexű élelmiszerekben gazdag étrend növeli a pattanások kialakulásának esélyét. Fogyasszunk minél kevesebb cukrot, együnk sok friss gyümölcsöt és zöldséget!

2. Arcmosás

A napi kétszeri, finom arcmosás jót tesz a pattanásos arcnak. Nem szabad túlzásba vinni, dörzsölni, és ajánlott gyengéd arcmosó készítményt, langyos vizet használni.

3. A „nyomkodás” elhagyása

A házi nyomkodás legfőbb veszélye, hogy mélyebbre viszi a gyulladást, ami további romlást, pirosodást, a kiürülés útjának elzáródását és hegesedést eredményezhet.

4. Érintési „tilalom”

Nagy önuralmat igényel, de fontos lenne, hogy a pattanásos bőrt a lehető legkevesebbszer érintsük, fogjuk meg – különösen nem piszkos kézzel! A bőrünkhöz rendszeresen hozzáérő tárgyakat, például a telefonot érdemes rendszeresen megtisztítani.

5. Tiszta kéz

A kezet és a körmöket mindig tisztán kell tartani rendszeres szappanos kézmosással, sőt, ajánlatos rövidre manikűrözni a körmöket.

6. Szemüveg-karbantartás

Mivel a szemüveg folytonosan érintkezik a bőrrel, nemcsak a lencsét, de a keretét is gyakran meg kell tisztítani a szennyeződésektől.

7. Szellős öltözék

Ha a pattanások a ruhával fedett területeken jelentkeznek, például a hátán, a mellkason, a vállon, ajánlatos jól szellőző, nem műszálas ruhadarabokat viselni!

8. Smink

Nagyon fontos, hogy esténként mindenféle sminket maradéktalanul távolítsunk el. Ajánlatos kifejezetten aknés, pattanásos, mitesszeres bőrre kifejlesztett termékeket használni.

9. Hajápolás

Gyakori, kíméletes hajmosás ajánlott és érdemes távol tartani a haját az arctól.

10. Napozás

A pattanásoknak jót tehet, ha a déli órák kivételével jó időben, fürdőruhában a szabadban tartózkodunk, de vannak, akiknél a napsütés ronthat az állapoton. Azt is figyelembe kell venni, hogy bizonyos gyógyszerek, gyógynövények, fényérzékenyvé tehetnek.

11. Orvosi segítség

Komolyabb panasz esetén gyógyszeres kezelés ajánlott.

TESZT

Összhangban vagy a világgal?

Örökös küzdelem és elégedetlenség jellemzi a mindennapjaidat, vagy harmóniában élsz a világgal és önmagaddal?

1. Szoktál bosszankodni más butasága vagy tehetetlensége miatt?

- a) Igen, ez meglehetősen gyakran megtörténik velem.
- b) Nem túl gyakran fordul elő. Megpróbálok toleráns lenni másokkal szemben.
- c) Szinte sosem. A bosszankodás árt a szépségnek. Az életet türelemmel és elnézéssel fogadom el.

2. Képes vagy igazán dühbe gurulni, ha meg kell védened az álláspontodat?

- a) Nem, ez nekem meglehetősen nehezemre esne.
- b) Igen, előfordul, de nem csinálom belőle rendszert.
- c) Persze, a kiabálás időnként megszabadít a felgyülemlett méregtől.

3. Elégedett vagy a külsőddel?

- a) Egyáltalán nem, rettenetesen nézek ki.
- b) Nagyjából igen, de azért nem ártana leadnom néhány kilót.
- c) Olyan vagyok, amilyen, én már így szoktam meg magam.

4. Milyen gyakran álmodsz rosszat?

- a) Havonta legalább egyszer.
- b) Elvétve.
- c) Szinte soha.

5. Van megbízható baráti köröd?

- a) Nincs, leginkább csak magamra számíthatok.
- b) Vannak jó barátaim, de azért nem ugranék utánuk a kútba.
- c) Igen, a barátaim nélkül nem sokra mennék.

Értékelés

Legtöbb A válasz:

Olyan vagy, mint a kitérés előtt álló vulkán. Egyszerűen túl sokat idegskedsz, ami nem tesz jót sem a testednek, sem a lelkednek. Vedd számba, mi az igazán fontos, és változtass az életeden!

Legtöbb B válasz:

Valami nyomja a szíved. Lelki egyensúlyod még nem vesztetted el, de gyakran leszel bosszús vagy letört apróságok miatt. Mindenképpen rá kell jönnöd, mi az, ami zavar, mert csak akkor lehet teljes a belső harmóniád.

Legtöbb C válasz:

Irigylésre méltóan kiegyensúlyozott személyiség vagy. Tudod és mered élvezni az apróbb-nagyobb örömeiket, ugyanakkor a nehézségek – ahelyett, hogy elkészerítenének – inkább megedzenek. Benned megvan az a belső harmónia, amit sokan egész életükben keresnek. Azért ne felejtse el mindent megtenni annak érdekében, hogy ez sokáig így is maradjon!

Körömrágás – szokj le róla!

Bosszantó, ízléstelen, idegesítő, egészségtelen – mégis, az ember nehezen tud megszokni. A pszichológusok már nevet is találtak neki: onichophagiaként emlegetik. Suliban vagy társaságban rendkívül gusztustalan, ha ujjunk állandóan a fogaink közt van, vagy ha szép, hosszú körmünk helyett egy csonkig lerágott valamivel büszkélkedhetünk.

A körömrágásról egy jó adag elhatározással és kellő motiváltsággal megpróbálhatunk lemondani. A pszichológusok azonban azt vallják, szorongás okozza a körömrágást, így a leghatásosabb módszer ennek a szorongásnak az okát kideríteni, ezután automatikusan következik a róla való leszokás.

Átmeneti segítséget ad az a folyadék, ami gyógyszerárban kapható, és a körömré kenhető, mint egy szintelen matt lakk. A nyál hatására kellemetlen ízű anyag szabadul fel, így előbb-utóbb abbamarad a körömrágás. Ezzel a

módszerrel az az egyetlen baj, hogy nem oki, hanem tüneti kezelést ad, így nagy a valószínűsége annak, hogy a szorongás levezetése más formát ölt.

Jó kezdést jelent a leszokáshoz egy rövidebb-hosszabb vakáció: a nyugodt, megváltozott környezet kevés okot ad a szorongásra, aggodalomra. Egy küszöbön álló nagyobb esemény is megfelelő kitartást adhat. Ha már kellő hosszúságúra sikerült megnöveszteni körmeidet – ez a körömrágók legnehezebb feladata –, akkor következő lépésként menj manikűröshöz. Ha végre meglátod, hogy milyen szép körmököt varázsol a kezedre, hogy milyen más szemmel néznek majd rád, akkor biztos mindent elkövetsz, hogy ellenőrizd önmagad és ne rágd a körmeidet.

Mindenesetre első manikűrös látogatásod után ne kérj körömlakkot, mert hajlamos leszel azt lerágni a köröm helyett. Egy körömerősí-

tővel azonban minden bizonnyal semmi kárt nem okozol.

Az első héten érdemes rágógumit hordanod magadnál, ezzel helyettesítsd az esetlegesen jelentkező rágási kényszert. Egy kis körömvágó ollót is betehetsz a táskádba. Ha ugyanis a szépen gondozott körmünk beszakad vagy eltörik, hajlamosak vagyunk a hibát egy kis rágással helyrehozni. A kis körömvágó ollóval azonban ez megelőzhető.

Miért aggódunk annyit?

„Lekapcsoltam a lámpát? Holnap miből írunk? Vajon felszólít a tanár? Mit szólnak a többiek a ruhámhoz? Mi lesz akkor, ha...? Úristen, otthon hagytam a telefonomat, mi lesz?” Ha csak az egyik probléma is zavar téged, elmondhatjuk, hogy nálad is megjelenik a nyugati kultúrára olyan nagyon jellemző aggodás. Miért van ez, s mit tehetünk ellene?

A stressz

Nagyon szeretünk mindent a stresszre hárítani. „Olyan stresszes életem van! Annyi gondom van...”. A stressz azonban nem csupán a rossz dolgok gyűjtőfogalma, hiszen sok kellemesnek mondható dolog is stresszt okoz, mégsem soroljuk ide őket, pl.: amikor randira készülünk, az szintén stresszes, mégsem mondanánk le róla. A stresszel és a negatív eseményekkel nem az a probléma, hogy megtörtén-

nek, hanem hogy hogyan értelmezzük ezeket. Mindenki másképpen értékelteti ugyanazt az eseményt.

Mit tegyek, ha éppen aggódom valami miatt?

1. Tedd fel magadnak a kérdést: bajban vagyok? Az első fázisban meg kell vizsgálnunk azt, hogy a történeteknek milyen következményei lehetnek. Aggodalmaink olykor nagyon felnagyítják a következményeket, de ha reálsan megvizsgáljuk az eseményeket, kiderül, hogy tulajdonképpen semmi, de semmi helyrehozhatatlan nem történt.

Gyakori eset például, hogy egy közlekedési dugóban rettenetesen idegesek lesznek az emberek, mert nem haladnak előre és valószínűleg el fognak késni. Ha idegeskedünk, hamarabb célba érünk? Hibáztathatjuk magunkat, hogy nem indultunk hamarabb, ebből a tapasztalatból tanulnunk kell, de ettől függetlenül ugyanúgy a dugóban fogunk ülni.

A gondolataink gyakran megtréfálnak minket:

– Katasztrófát kreálunk: „Ennél rosszabb már nem is történhetett volna!” – Mi a bizonyíték arra, hogy ez igaz?

– Általánosítunk: „Nekem semmi sem jön össze...” – Biztos vagy benne? Keress ellenpéldákat!

– Címkezzük: „Én egy akkora idióta vagyok!” – Valószínűleg valamit elrontottál, de sok olyan ellenpélda is van, amikor valami kitűnően sikerült. Melyek azok?

Lássunk egy másik példát!

„Egyes lett a matek dolgozatom, most mi lesz... a szüleim meg fognak ölni.” – Bajban vagyok? Válaszolhatod magadnak a következőt: „Nem, ez a tárgy engem nem érdekel. Színeszítő akarok lenni és nem matematikus...”

1. A helyzetet megnézhethetjük abból a szempontból is, hogy a személyes céljaimban akadályoz-e ez a probléma. Ha akadályoz, merthogy közgazdász szeretnél lenni, akkor tovább léphetünk a második kérdésre:

2. Mi a teendő? Ekkor jöhet az ötletbörze: meg tudunk-e küzdeni a kialakult helyzettel? Van-e olyan stratégia, amit be tudunk vetni? Számba vehetjük azokat az embereket, akik tudnak nekünk segíteni. Ha nincs megoldás, akkor nincs más választásunk, az érzelmeinkkel kell megküzdenünk.

3. Az érzelmeink: ilyenkor legjobb támogatást keresni, panaszkodni vagy éppen elterelni a figyelmünket, amíg újra szembe tudunk nézni a nehézségekkel. Ne ess azonban a halogatás csapdájába! A helyzeteket érdemes több szempontból szemügyre venni.

Készíts húsvéti kopogtatót!

Egy kis kezűgyességgel mutatós húsvéti dekorációt készíthetsz az ajtódra.

1. Kopogtató barkából

Ha nem szeretnél az ajtón is színes tojásokat látni, készíts kopogtatót barkából! A fűzfa bolyhos virága szorosan kötődik a húsvéthoz, és ilyenkor dekorációként is érdemes felhasználni.

Nem túl hivalkodó, mégis nagyon szép, megnyugtató látványt nyújt akár a szobában, akár a bejárati ajtóra kiakasztva.

Ehhez a kopogtatóhoz először hajlékony vesszőt kell beszerezned, amit aztán karika formában kell összekötnöd. Erre erősítsd rá a barkaágakat, felül pedig egy fehér szalaggal akaszd fel!

2. Tojásokkal teli koszorú

Ehhez a kopogtatóhoz sok-sok műanyag tojásra lesz szükséged. Válassz egy neked tetsző színt, és ennek a színnek a különböző árnyalataiban fedd be mindet.

Akár virágmintákat is festhetsz bele, vagy valamilyen anyaggal is körbetekeredheted őket.

Ha elkészültek a tojások, készítsd el a koszorú alapját. Boltban meg is vásárolhatod, de magad is megcsinálhatod néhány hajlékony vessző összetűzésével.

Egy borostyánágot vezess körbe a koszorún, majd ragasztgasd hozzá a tojásokat. Ügyelj rá, hogy erős ragasztót használj, különben a tojások le fognak potyogni.

3. Nyuszi az ajtódon

Mindenféle giccstől mentes, mégis nagyon hangulatos ez a nyuszi kopogtató. Akár saját kezűleg is elkészítheted, és különböző technikák közül is választhatsz.

Ha jó a kezűgyességed, vágj ki két egyforma nyúlformát anyagból, varrd össze és tömdd ki vattával. Fess rá orrot, száját és szemeket, és máris kész!

Ugyanezt elkészítheted akár egy vastagabb kartonlapból is. A díszítéssel nem kell sokat bajlódnod, fekete ajtón remekül mutat a hófehér nyuszi. Csak köss a nyakába egy masnit és lógasd le!

Tornáztasd meg az elmédet!

Lehet, hogy orvosi szempontból az agy nem számíthat izomnak, mindazonáltal erősíthető. Ezekkel a trükkökkel észrevétlenül megnövelheted az agyad kapacitását, ami segítségével lesz a napi rutin dolgok megjegyezésében, vagy a tanulnivalók elsajátításában. Egy-két-há...! Indul a szürkeállomány dúsítása!

Óracsere

Vedd le a karórát a csuklódról, és hordd egy darabig a másikon! Egy ilyen apró változtatástól megélné a megújulás.

Felfedezőút

Reggelente közelítsd meg a sulidat más-más útvonalon! Aki nem rutinból sétál, annak agya automata üzemmódból átkapcsol a gondolkodásra.

Vacsorázz bátran!

Ne sokat, hanem jól! Hétfégen ne ugyanazt a pizzériát nyúdd a barátaiddal. Válassz találmásra a telefonkönyvből egy izgalmas nevű éttermet! A szokatlan környezetnél és az új ízeknél az orvos sem írhat fel jobb érzékszertől!

Csökkenstsd a telefonszámlád!

Mostanáig órákat jártad a szádát a telefonon, igaz? Hát ennek vége! Írj barátaidnak részletes és szemléletes beszámolókat e-mailben! A gondolatok rendszerezése és formába öntése körülbelül annyit jelent az agynak, mint a testnek egy kiadós kocogás.

REJTVÉNY

Berakós rejtvény

GY									
	✿		✿	✿					
									✿
	✿	✿		✿	—	✿			
						✿		✿	
					✿		✿		
	✿		—						✿
	✿							✿	
			✿	✿					

Nyelvtanórán az iskolában:
– Én csinos vagyok. No, gyerekek, ez milyen időben van mondva?

– ...
A választ megtudod, ha berakod a rejtvényrácsba a szavakat, betűhalmazokat.

- Kétbetűsek:** ÁI, ÁR, EE, LŐ, SŐ.
Hárombetűsek: GÓL, SÁL, ZEŐ.
Négybetűsek: AJER, EDDA, ELBA, ÉLNE, INKA.
Ötbetűsek: ANTAL, CENTI, DINÁR, KAPOR, LEEJT, RÁRAK, TINTA.
Hatbetűsek: ALÁRAK, DELELŐ, RENDŐR.
Hétbetűs: LEANDER.
Kilencbetűs: GYÜMÖLCSÖS.
Tizenegy betűs: GYÓGYKEZELÉS.

Betűrejtvények

1

L DO DO

2

KÜ
LÖ
—
Ó

3

FLMLŐ

4

BGŐ

Skandináv rejtvény (11.)

A gólyához hasonlóan a növényvilágban is vannak tavaszhirdetők.
Rejtvényünkben kettőt találtok.

	MEDEGÉL	▼	SÓS BETŰI	▼	KOROS	▼	KÖTŐSZÓ	▼	RIGLI	▼	NYUGAT	▼	RANGJELZŐ	◆
	MÁLTA		SALÁTA LESZ BELŐLE		RÁZÓ BETŰI		BUDAI PÁSA VOLT		50					
	KAP BELŐLE	▶											51	
	TARTÓ	▶			...MÓG	▶	ÜLŐ-BŰTOR	▶			SZÉN	▶	AUSZTRIA	▶
					EZ		BÁCSKAI HELYSÉG						RADIUS	▶
FRANCIA-ORSZÁG	▶	MAGYAR-ORSZÁG	▶	TEA-SÜTEMÉNY	▶	ZAB BETŰI	▶						500	▶
MAJDNEM KOHÁSZAT				DEHOGY!		ZÉRÓ					LAKÁSBÉRLŐ	▶	LADIK KATALIN	▶
														FÉKTELEN
					BAL BETŰI	▶	MELLÉ-LÉP	▶						5
					KINAI ELNÖK VOLT									HADBAN VAN
NÉMET-ORSZÁG	▶	ARZÉN	▶	BELGRÁD	▶	950	▶	LŐ-CSEMEGE	▶					ÉJFELIG
				KELET	▶	GYÁLA ELEJE	▶	NÉMETH RUDOLF	▶					
				FÜSZER										
FOGSÁGBAN	▶												1500	
									NÉVELŐ	▶	KELET	▶	BOR	
									SUGÁR		HIDROGÉN			
◆									HÉBE...	▶				◆

Megfejtések. Berakós rejtvény: – MÜLT IDŐBEN, TANÁRNŐI
 Betűrejtvények: 1. ELDORÁDÓ, 2. KÜLÖNÖRÁ, 3. FELEMELŐ, 4. NAGYBŐGŐ
 Skandináv rejtvény: MOCSÁRI GÓLYAHÍR, FODROS GÓLYAORR

Mire való az ábécé?

Az ábécé minden nyelvben egy nagyon fontos és hasznos betűsorrend. A szavak ezekből a betűkből tevődnek össze, a betűk megfelelő sorrendbe rendezésével tudunk egy-egy szót leírni. A betűk összevissza leírva azonban nem alkotnak ábécét, hiszen annak épp az a lényege, hogy van benne valamilyen rendszer. Ennek a rendszernek köszönhetően könnyen megtanulható, de nem ez a legnagyobb előnye. Gondoljunk csak a névsorokra, a telefonkönyvekre, a lexikonokra és minden olyan felsorolásra, ahol a gyors eligazodásban nagy szerepük van valamilyen rendezettségnek. Erre legmegfelelőbb a betűk sorrendje szerinti rendezés, más szóval az alfabetikus sorrend. Az ember már egészen fiatalon, az általános iskola első osztályában megtanulja a betűket, megismeri és használja az ábécét. Kézenfekvő tehát, hogy az alfabetikus sorba rendezett felsorolások mindenki által jól használhatók, tehát minden területen remekül alkalmazhatók. A rendelkezésünkre álló betűkészletnek 4 formáját ismerjük. Meg kell tanulnunk a kisbetűs, a nagybetűs, az írott és a nyomtatott változatát.

	MORZE-KÓD		MORZE-KÓD
A	.-	N	-.
Á	.-.-.	O	---
B	---.	Ö	---.
C	-.--	P	---.
D	-.--	Q	---.-
E	..	R	-.--
É	..--.	S	...-
F	..--.	T	-
G	---.	U	..--
H	Ü	..--
I	..	V	...-
J	.-.-.	W	.-.-
K	-.--	X	-.--
L	-.--	Y	-.--
M	--	Z	---.

A morzeábécét Samuel Morse fedezte fel még a rádió feltalálása előtt. A kód rövid és hosszú jelekből áll, melyeket sokféleképp le lehet adni, például lámpával, síppal, füstjelekkel, de leggyakrabban elektromos jeleként továbbítják.

A	Á	Ä	B	C	CS	D	E	É	F	G
GY	H	I	Í	J	K	L	LY	M	N	NY
O	Ó	Ö	Ő	P	Q	R	S	SZ	T	TY
U	Ú	Ü	Ű	V	W	X	Y	Z	ZS	
	,	;	:	.	'	?	!	-	*	0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

A Braille-írás a vakoknak és gyengénlátóknak segít az írásban és olvasásban

Görög ÁBC	Magyar Karakter	Kisbetű Symbol	Nagybetű Symbol	Görög ÁBC	Magyar Karakter	Kisbetű Symbol	Nagybetű Symbol
Alfa	A	α	Α	Nú	N	ν	Ν
Béta	B	β	Β	Kszi	X	ξ	Ξ
Gamma	G	γ	Γ	Omikron	O	ο	Ο
Delta	D	δ	Δ	Pi	P	π	Π
Epsilon	E	ε	Ε	Rhó	R	ρ	Ρ
Zéta	Z	ζ	Ζ	Sigma	S	σ	Σ
Éta	H	η	Η	Tau	T	τ	Τ
Théta	Q	θ	Θ	Üpszilon	U	υ	Υ
Iota	I	ι	Ι	Fi	F	φ	Φ
Kappa	K	κ	Κ	Chí	C	χ	Χ
Lambda	L	λ	Λ	Pszí	Y	ψ	Ψ
Mú	M	μ	Μ	Ómega	W	ω	Ω

A görög ábécé - főleg a matematika és a fizika révén - mindenki által használt jelrendszer. Görög betűkkel jelöljük pl. a szöveket. A kör kerületének és területének kiszámításánál is találkozunk velük (Pi), és még sorolhatnánk... De vajon tudjátok-e, hogy

- a görög betűk már i. e. a 9. században léteztek és napjainkig fennmaradtak,
- a görög ábécé 24 betűből áll,
- valószínűleg ez az első betűrendszer, amelyben megjelennek a magánhangzók is.

A	B	C	D	E	F	G	H	I
ei	bi:	si:	di:	i:	ef	gr:	ertf	ai
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
jei	kei	eli	em	en	eu	pi	kju:	a:
S	T	U	V	W	X	Y	Z	
es	ti:	ju:	vi:	dabju:	eks	wai	zed	

Az angolok betűkészletét is érdemes megemlíteni, hiszen sokan beszélik ezt a nyelvet. Nem árt tehát, ha ismerjük a betűk sorrendjét és kiejtését. Az angol ábécé 26 betűből áll, amelyek kiejtése egészen más, mint az azonos magyar betűké. Fontos tehát, hogy ne csak megmutassuk a betűsört, de meg is hallgassuk, hogy azok is jól ki tudják ejteni az egyes betűket, akik nem tudnak angolul.

≠	Λ	⊗	∫	∫	†	‡	↑	X	4	4
GY	G	F	É	E	D	CS	C	B	Á	A

∫	∫	D)	∫	⊗	Λ	Z	◇	1	†	∫
Ö, Ö	Ó, Ó	NY	N	M	LY	L	K ^{VEG} _{III. "AK"}	K ^{KÖZ}	J	I, Í	H
Y	‡	M	∫	∫	X	Y	I	Λ	‡	‡	
ZS	Z	V	Ü, Ű	U, Ú	TY	T	SZ	S ^{"AS"}	S ^{"ES"}	R	P

A székely-magyar rovásírás a magyarság legrégebbi írása. Segítségével ismerhetjük meg a magyarság legősibb történeteit. A rovásírás, ahogy az a nevéből is kitűnik, késsel, vagy más hegyes eszközzel fába, kőbe vésvé maradt fenn az utókor számára.

Csodamasina

Egy falusi család először utazik nagyvárosba, és egy elegáns szállodában száll meg. Mindent megcsodálnak a hotelben, különösen a lift kelti fel a figyelmüket. A fiú megkérdezi az apjától:

– Apu, ez meg mi?

– Fogalmam sincs. Még sose láttam ilyet – jentli ki az apa.

Ahogy ott állodognak, látják, hogy egy idős, kövér asszony megnyom egy gombot, az ajtó kinyílik, és a néni besántikál egy kis szobába. Ott is megnyom egy gombot, az ajtó záródik, és fölötte számok világítanak. Nemsokára ismét nyílik az ajtó, és kilép rajta egy csinos fiatal lány. Erre az apa felkiált:

– Menj, fiam, hozd csak ide gyorsan anyádat!

Elvont

A tanító az iskolában az elvont dolgok fogalmát magyarázza:

– Elvont az a dolog, amit nem tudunk a kezünkkel megfogni. Na, Pistike, mondj egy példát!

– Izzó vasdarab.

Telt ház

A vidéki szálloda portása ingerült és fölényes.

– Harmadszor mondom, hölgyem, hogy nincs üres szobánk!

– Igen? Kíváncsi vagyok, ha most betoppanna Julia Roberts, neki se adna szobát? A portás elgondolkozik, aztán őszintén bevallja:

– Hát, neki valószínűleg kiszorítanánk egyet.

– Tudja mit? Azt a szobát adja ide nekem! Biztosra veheti, hogy Julia Roberts ma már nem fog betoppanni.

Taps

– Hogy sikerült a koncerted? – kérdezi a hegedűművésztől egy barátja.

– Ne is kérdezd! Akkor bukás volt, még paracicsommal is megdobáltak.

– Én meg azt hallottam, hogy megtapsoltak.

– Igen, ha eltalált valaki.

Kísérleti gyógymód

– A gyógyszer, amit felírtam magának, használt?

– Ó, igen!

– Csakugyan jó volt?

– Igen. Csakugyan.

– Na, nézze csak – mondja az orvos elgondolkozva –, nekem is ugyanaz a panaszom, mint magának. Én is ki fogom próbálni.

Apai büszkeség

– Két apa beszélget:

– Az én fiam biztos tudós lesz, most is kitűnő lett a bizonyítványa!

– Az én fiam meg hős lesz, már most is nagyon bátor.

– Hogyhogy?

– Na hallod, aki ilyen bizonyítvánnyal hazamer jönni!

Hörcsög

Pisti és testvére, Évi mér régóta könyörögtek a szüleiknek, hogy vegyenek nekik egy aranyhörcsögöt. Végül a szülők beadják a derekukat, de csak azzal a feltétellel, hogy a gyerekeknek kell gondozniuk az állatot. Nagy a két gyerek öröme, de néhány hónap múlva persze már nem törődnek annyit a hörcsöggel, rendszeresen az anyjuk eteti. Egyszer kérdőre vonja a gyerekeket:

– Mit gondoltok, az a szegény hörcsög hány-szor pusztult volna el, ha én nem etetem meg? Évi eltöpreng, majd válaszol:

– Talán egyszer?

Vadnyugat

A cowboyok kártyáznak az ivóban.

– Őt ászom van! – kiált fel Joe, és kiteríti a lapjait.

– És ilyenkor ki nyer? – kérdezi a partnere.

– Aki először ló.

Keresztelés

A biológusprofesszor egy konferencián szenzációs bejelentést tesz:

– Sikerült keresztelnem a postagalambot a papagájjal.

– És az mire jó? – kérdezi az egyik résztvevő.

– Élőszóban tudja átadni az üzeneteket.

Szeptemberben történt

– Tanító bácsi, tessék engem hazaengedni, nagyon rosszul érzem magam!

– Hol, kisfiam?

– Hát itt, az iskolában!

A mindenes

– Két gyerek bandukol hazafelé az iskolából.

– Jössz játszani?

– Nem mehetek, krumplit kell pucolnom az ebédhez.

– És ebéd után?

– El kell mosogatnom.

– És utána?

– Segítek anyunak takarítani.

– Miért nem alkalmaztok egy nagymamát?

Választás

– A tanító néni elviszi első osztályosait az állatkertbe.

– Na, gyerekek, ismeritek ezt a hosszú lábú, hosszú csőrű madarat? Azt is elárulom, hogy ő hozza a kisbabát... Juli a szomszédjával tanakodik: – Vágniuk rá, hogy gólya, vagy világosítsuk fel?

Rezsi

Kovács bemegy a főnökéhez, fizetésemelést akar kérni. Azt mondja az igazgatónak:

– Főnök úr, beláthatja, hogy ennyi pénzből nem nagyon ugrálhat az ember.

– Nos, ne felejtse el, hogy magát könyvelőnek vettem fel, nem szöcskének!

Hiánygazdaság

– Ezek a most ideköltözött szomszédok se nagyon dúskálnak a földi javakban! – meséli a feleség a hazatérő férjnek.

– Miből gondolod?

– Mindennap átmegyek hozzájuk valamit kölcsönkérni, és mindig azt mondják, hogy nincs.

Madárnak nézik

– Egy férfi reklamál a kisállat-kereskedőnél:

– Tegnap maga eladott a feleségemnek egy papagájt, amelyik állítólag beszél. De a madár meg se mukkan.

– Egy kukkot se mondott?

– Semmit!

– Nézze, kérem. Az a papagáj még csak tízéves, a maga felesége meg legalább ötven. Biztosan nincs közös témájuk.

Biológiaórán

– A tanító megkérdi:

– Ki tudná megmondani, hogy az aranyhal kicsoda? Pistike azonnal jelentkezik:

– Én tudom! Egy meggazdagodott szardínia.

Igazmondásból jeles!

A tanító néni megkérdezi az egyik kislányt:

– Marika, mit fogsz csinálni, ha olyan nagy lesz, mint én?

– Fogykúrázni!

Pofonegyszerű bűvésztükk

A bűvésztükkökben az a jó, hogy ha az ember nem viszi őket túlzásba, akkor remekül újra lendületbe lehet velük hozni az elakadó beszélgetést, pár percnyi témát biztosan szolgáltatnak a *Hogyan csináltad?* kérdések és az *Ismételd meg!* felkiáltások, ahogy a próbálkozások is a trükkök felfedésére.

A trükkhöz kell egy marék aprópénz, meg egy sapka, vagy bármilyen hasonló dolog. A marék aprót beleszórjuk a sapkába, majd a közönségünk közül megkérünk egy embert, hogy vegyen ki egy pénzt, és egy tollal, filccel, vagy bármivel, ami a keze ügyébe kerül, rajzoljon valamit a fémpénzre. A lényeg, hogy jelölje meg valamivel.

Ezután kérjük meg, hogy szorítsa jó erősen legalább fél percig. Közben magyarázzunk arról, hogy a lelke vagy az aurája vagy bármilyen most átvándorol a pénzbe, megjelöli azt, nyugodtan előadhatunk bármilyen hasonló baromságot. Majd kérjük meg, hogy dobja be a pénzt a többi közé a sapkába, amíg mi elfordulunk, hogy ne lássuk. Könnyedén nyúljunk be a sapkába, és a benne lévő pénzek közül vegyük ki azt, amit az ismerősünk megjelölt.

A trükk lényege abban áll, és ez benne a legszebb, hogy itt aztán tényleg nincs semmilyen duplafalu sapka, meg hasonló, hogy a kézben szorongatott pénz felmelegszik, míg a többi várhatóan hűvös ahhoz képest, vagyis a sapkában csak addig kell óvatosan kotorászni, amíg egy, a többinél melegebb pénzre nem tapintunk.

Bűvésztükk, amit még senki sem fejtett meg?

Az origo.hu állítása szerint van nem is egy olyan mutatvány, amit egy magyar bűvész talált ki, de a világ még nem fejtette meg. Ilyen **Hajnóczy Soma** bűvész világbajnoki műsorának az a száma, amikor széttep egy újságot, leejt két papírdarabot a földre, majd előre halolva megáll a levegőben és visszarepülnek a darabok a kezébe és az újság egyben lesz.

Badar Tamás a Hungary's got Talentben mutatott egy hasonlóan lenyűgöző trükköt, amit nem tudunk megmagyarázni. Véletlenül kiválasztotta egy facebookos kommentelő nevét és az általa megnevezett kártyát jósolta meg rendhagyó módon, élőben.

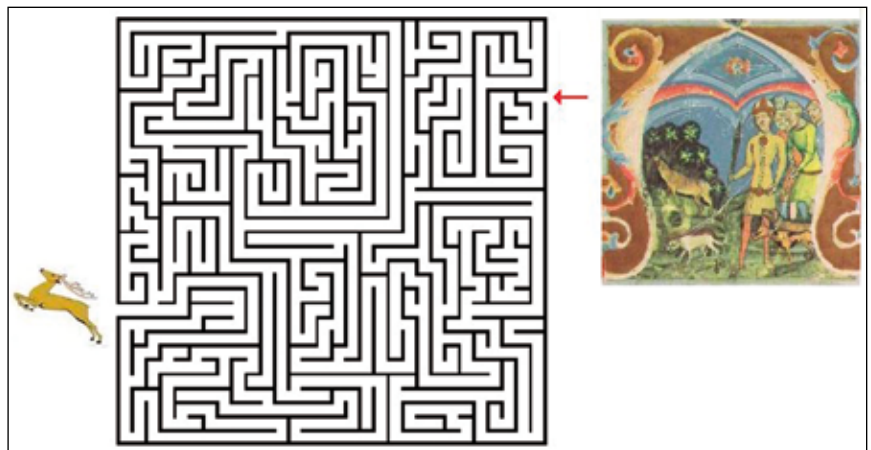
FOGALOMTÁR

Mi fán terem a leporelló?

A leporelló harmonikaszzerűen szétnyitható képeskönyv, vagy nyomtatvány. Legtöbbször vastag kartonlapokból áll, és egyes vidékek, művészeti alkotások bemutatására szolgál. Lehet meséskönyv is. Nevét egy képzeletbeli alakról, Mozart Don Juan (ejtsd: Huán) című operájának egyik szereplőjéről kapta. Ez az opera egyébként az operairodalom egyik legszebb alkotása.

A XVII. században játszódik a spanyolországi Sevilleben. Don Juan újabb hódításra készül, amikor párba keveredik és megöli ellenfelét, a kormányzót. Menekülnie kell szolgájával, Leporellóval együtt, miközben számos kalandba keverednek. Egy ízben Leporellónak kell megvigasztalnia Donna Elvirát, Don Juan cserben hagyott kedvesét. Leporelló, hogy Elvira szerelmét lehűtse, elsorolja, Don Juan hány asszony szívét tört már össze. Mivel azonban a lista nagyon hosszú, nem fejből mondja el, hanem egy széthajtogatható könyvből olvassa fel a pórul járt szeretők nevét. Ezért nevezik a hasonló formájú könyveket leporellónak.

LABIRINTUS

Segíts Hunornak és Magornak megtalálni a csodaszarvast!

Fejtörő

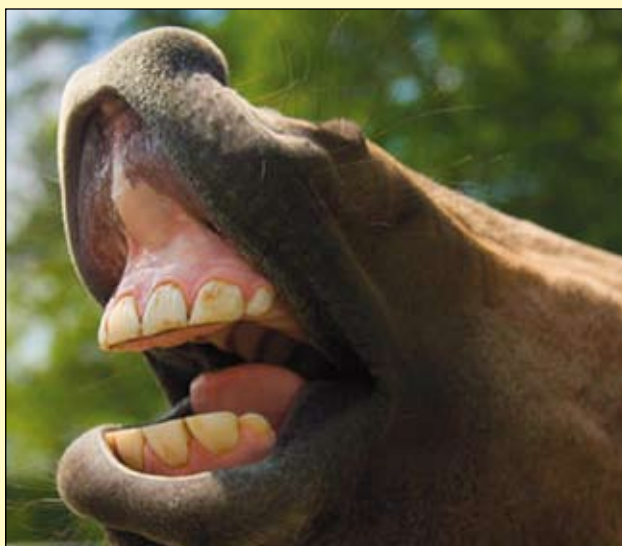
Három kereskedőnek el kellett osztania 21 hordót. A 21 hordóból 7 üres volt, 7 félig, 7 pedig tele volt borral. Hogyan kell szétosztani a hordókat, hogy mindenki ugyanannyi bort és ugyanannyi hordót kapjon? A hordókból a bort nem szabad öntögetni.

(A feladatnak többféle megoldása van. 1. ember 2 tele, 3 félig, 2 üres, a 2. ember ugyanannyi, a 3. 3 tele, 1 félig, 3 üres. Egy másik megoldás: 1. ember 3 tele, 1 félig, 3 üres, a 2. ember ugyanannyi, a 3. 1 tele, 5 félig, 1 üres.)

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Ide 9. számunkban egy jellemzően domb-, illetve hegyvidéki növény felvételét közöltük. Arra gondoltunk, az állatvilághoz viszonyítva jóval járatlanabbak vagytok a növények között, és ez így nincs rendjén. Ezért időről-időre növények képét mutatjuk, hátha rávészünk benneteket arra, hogy több fajt megismerjétek. Bárhogya is, főtönkon az orvosi tüdőfű volt látható, és mondhatom, sok helyes válasz érkezett, szinte reményeinket is túlszárnyalta.

Tudni kell, hogy régen a népi gyógyászatban azt vallották, a tüdőbetegségeket olyan növényekkel lehet csak gyógyítani, melynek levelei valamilyen hasonlóságot mutatnak a tüdővel. A tüdőfű bizony ilyen. Napjainkban zsenge leveleinek egyre nagyobb szerep jut az étkezésben is, mégis leginkább teát főznek belőle. Az **orvosi tüdőfű** leveleiből készített tea meghűlés, rekedtség és felső légúti gyulladás enyhítésére ajánlott. A helyes megfejtést beküldők közül a szerencse az **újvidéki Pece Anderla Lajosra, a József Attila iskola hatodikos tanulója** mosolygott. Könyvjutalmát a jövő hónap elején postázzuk.

E heti nyereménykérdésünk által ismét az állatok világába evetünk. Egy fotórészletet közlünk, ami alapján ki kell találnotok, mely állat testrészét, száját mutatja, nem éppen kifogástalan forrásról. A választ mielőbb küldjétek el címünkre, legkésőbb **2017. április 12-éig**. Levélcímünk változatlan: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs

A helyes választ beküldők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. Kérjük, a nevek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a laccímet is. Köszönjük!

A szépségosztag Csantavéren járt

Szépségversenyt tartottak Csantavéren. A helyi fiatalok által összeállított rendezvényt két héttel ezelőtt, szombaton a Hunyadi János Általános Iskolában szervezték meg. A vállalkozó szellemű lányok interneten jelentkezettek, közülük nyolcan jutottak tovább. A verseny során fodrász, stylist, sminkes, illetve műkörmös foglalkozott valamennyiükkel. A szervezők végül a lányokról készült fotók alapján sorsolták ki a három döntőt, ők ajándékokkal térhetnek haza.

A szépségosztagnak, mely igazán csinosná varázsolta a különben is szemrevaló lányokat, hat tagja volt: *Redzsepi Ariana stylist, Földi Alexandra sminkes, Németh Anett kozmetikus, Balassa Teodóra fotós, Csepella Klaudia pedikűrös és Csizficski Ildikó fodrász.*

Továbbképzés tanároknak

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete április 29-én 10 órai kezdettel akkreditált TANOM továbbképzést szervez az újvidéki Apáczai Diákotthonban (Bogdan Šuput u. 16). Előadó: **Duró Zsuzsanna**. Az előadás címe: A kreativitás fejlesztése. Részvételi díj 500 dinár. Ezt megelőzően, 9 órától **mgr. Viola Lujza** tanárnő tart előadást az anyanyelv-ápolási oktatóknak. **Jelentkezni kizárólag jelentkezési lapon lehet**, amely letölthető a www.vmpe.org.rs honlapról. Legfeljebb 30 személy vehet részt a továbbképzésen.

A kitöltött jelentkezési lap beküldhető villámpostán a

nsvmpe@gmail.com

címre, vagy faxon a 021/548-259-es telefonszámra. További információk a VMPE-irodában, a 021/548-259-es számon (munkanapokon 08-14 óráig). Jelentkezési határidő **2017. 04. 27., 12 óra.**

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

BETHLEN GÁBOR
Alap

70 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön
- Első szám: 1947. január 1.
- Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács
- Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaiipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia
- A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália**
- A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta**
- A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna**
- Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály**
- Lektor: **Tóth Eszter**
- Állandó munkatársak: **Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda**
- Telefon: 021/457-100
- Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza
- Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasma@magyarszo.com
- Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!)
- Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben)
- Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
- Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com
- Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs